

UNIVET

AZ ÁLLATORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA
VII. évfolyam, 4. (28.) szám 2023. december

Lapunk tartalmából

Dr. Tenk Miklós: „A sors kezét érzem abban, hogy itt dolgozhatok”

14

Pónya Ágnes: „A lovaglást tartom a legjobb terápiának”

16

Kováts Adrien: „Amikor még a legnémbább gyerek is csacsog”

18

Időutazók	3
A Rektori Hivatalból jelentjük	4
Össz dolgozói értekezlet	5

150 éves az Állattenyésztési Tanszék Nemzeti Laboratórium	8
Az Immunológiai Munkacsoport nemzetközi bemutatkozása	9
Gyertyás megemlékezés	10

Emléktáblát avattak Aujezsky Aladár lakóházának falán

20

Hőgyes – Aujezsky Emlékérmeket adtak át a Binder – Szent-Iványi Napon	23
Gólyabál 2023	24

Nyílt napi sokadalom	26
Amikor állatokkal törődni a családi hagyomány része	28

UNIVET Az Állatorvostudományi Egyetem lapja. Főszerkesztő: **Balázs Gusztáv**. Kiadja az Állatorvostudományi Egyetem. Felelős kiadó: **Dr. Sótonyi Péter** rektor. ISSN 2631-1852 Nyomdai kivitelezés: Prime Rate Kft. A szerkesztőség postacíme: 1400 Budapest, Pf. 2. Telefon: (1) 478-4100, e-mail: univetfolyoirat@univet.hu Lapunk számai a <https://univet.hu/hu/category/univet-ujzag/> webhelyen is olvashatók.

Időutazók

Az időutazás régi álma az élénk képzelőerejű embereknek. A múlt, a jelen és a jövő átjárhatóságának, mint lehetőségnek a kapuját több elmélet is nyitva tartja, napjaink gyakorlatában azonban ez még elképzelhetetlen. Vagy mégsem?

Ezen gondolkodtam, amikor Egyetemünk autóbuzsa november 16-án a „Gerecse gerincéről” a Kisalföld felé vette az irányt. A 39. Óvári Tudományos Napra utazó munkatársak csapatához csatlakozva néztem az ablakból a tájat. Magyarország e vidékén legszembeötlőbb a hagyomány és a korszerűség együttélése. Tekintetemet magával ragadták a szélérőművek komótosan forgó lapátjai, ám közelebb érzem lelkemhez a mezőgazdasági tájat. Mértani pontossággal sorakozó állattartó istállók, ólak, megfelelő takarmánykészletről tanúskodó bálák értesítettek arról, hogy az itteni iparosodott megyék élelmiszerellátásunknak is jelentős területei.

De hol van a múlt? – kérdezheti az olvasó?

Az egyik út közben, a másik az úti célban.

Közösségünk a múltját 1787-ben gyökereztető Állatorvostudományi Egyetemet képviselve az 1818-ban, Európában elsőként megalapított agrár-felsőoktatási intézetbe, az Óvári Akadémiára igyekezett, amely szó szerint a Lajtán innen (a partja mellett) fekszik. Évszázados iskolák hagyományai ötvöződnek együttműködésünkben.

Az Állatorvostudományi Egyetem, a Széchenyi István Egyetem (melynek fakultása az Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Kar) és az Állatorvostudományi Kutatóintézet konzorciuma felügyeli a Fertőző Állatbetegségek, Antimikrobiális Rezisztencia, Állatorvosi Közegészségügy és Élelmiszerlánc-Biztonság Nemzeti Laboratóriumot. Kollégáink az Egy egészség szekcióban mutatták be itteni munkájuk eredményeit, ismertették soron következő, nagyon is életbe vá-

gó feladataikat. Emberéletek sokaságát veszélyeztetik az antimikrobiális szerekek ellenálló kórokozók okozta megbetegedések.

A kutatás mellett az is fontos, hogy célját a közvélemény is megértse és azonosuljon vele. Ide vonatkozóan nagyon érzékletes példát ismertetett előadásában **Dr. Sótónyi Péter** rektor. Az Egyetem vezetője ugyanis emlékeztetett rá, hogy a COVID járvány alatt lényegesen megemelkedett a társállatként tartott kutyák száma. (Azért is, mert a legszigorúbb időkben a kutyák sétáltatásával a gazdik is kivihették magukat a szabadba.)

A Laboratórium kutatógárdája által kutyák (és macskák) számára fejlesztett gyógyszerek és vakcinák tehát „jó helyre kerülnek”, a társadalom egyre nagyobb szegmensét érintő egészségügyi problémákat tudunk megoldani.

Így épül a ma cselekvéseiből a jövő.

Balázs Gusztáv

Írországban nagyon elégedettek a nálunk végzett állatorvosokkal

Magyarországi programja során Seán Ó Fearghail, az ír parlament alsóházi elnöke az Állatorvostudományi Egyetemet is felkereste november 24-én. A vendéget Dr. Sótónyi Péter rektor fogadta, és találkozott az Ír Köztársaság intézményünkben tanuló fiataljaival. A politikus Kövér László, az Országgyűlés elnöke korábbi látogatását viszonzta hazánkban.

Dr. Bartha Tibor professzor, nemzetközi rektorhelyettes arról tájékoztatta lapunkat, hogy Seán Ó Fearghail mezőgazdasági gyökerekkel rendelkezik és a magyarországi látogatását szervező parlamenti protokollisztától azt kérte, hogy ilyen beállítottságú ír diákokkal találkozhatson. A választás azért esett Egyetemünkre, mert nálunk köztudottan sok ír hallgató tanul, akik általában farmercsaládokból származnak.

A látogatás során először Dr. Sótónyi Péter mutatta be az Egyetemet és válaszolt intézményünk terveit. Az ezt követő beszélgetésen a vendég elmondta, nagyra tartja az állatorvosok munkáját, akik hivatásuk gyakorlása során „házhoz mennek” és szakmai tudásuk mellett szeretik is az állatokat.

Az ötnapos magyarországi program egyik legemlékezetesebb eseményévé vált Seán Ó Fearghail számára a hallgatókkal zajló találkozás és beszélgetés. Év folyamánként két hallgatót hívtak a rektori tárgyalóba, végül is 11-en jöttek. Az ír diákoknak ugyanis van egy futballcsapatuk, amely a gél (gael) futballt játssza. Ez annyiban hasonlít a focira, hogy szintén téglalap alakú füves pályán űzik. A játék célja, hogy a csapatok gólt szerezzenek a labda rúgásával vagy ütésével a másik csapat kapujába.

Az egyetemi csapatból két lány érkezett és átnyújtották az alsóházi elnöknek csapatuk mezét. Seán Ó Fearghail meghatóan köszönte az ajándékot és természetesen közös fényképek is készültek a játékosokkal és minden hallgatóval.

A házelnök nagy hangsúlyt fektet a gael hagyományok ápolására. Elmondta azt is, hogy az írországi állatorvos képzés nem tudja az igényeket teljes mértékben kielégíteni. Magyarország azért is jelentős partnere hazájának, mert a legnagyobb mértékben járul hozzá szakember utánpótlásukhoz. Sok állatorvossal és farmerrel találkozik a munkája során és valamennyien megemlítik, milyen jól működnek Írországon a Magyarországon végzett állatorvosok.

Vendégünk volt a Huazhong Mezőgazdasági Egyetem küldöttsége

Együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá 2021-ben online Dr. Sótónyi Péter rektor és Li Zhaohu a Huazhong Mezőgazdasági Egyetem elnöke. Két online workshopot követően a november 27-29-ig tartó látogatáson az első személyes találkozóra került sor Budapesten.

A dokumentum kifejezi a két fél érdeklődését a kutatók, hallgatók, tudományos információk és anyagok cseréje iránt, azaz a meggyőződéssel, hogy ilyen csereprogramok létrehozásával a kutatási és oktatási folyamatok mindkét egyetemen fejlődni fognak és a kutatók és hallgatók között erősödni fog az együttműködés.

Dr. Süth Miklós, rektori főtanácsadó, az Élelmiszerlánc-tudományi Intézet igazgatója, az együttműködés kapcsolattartója a kínai mezőgazdaság nagyságrendjének érzékeltetésére elmondta, hogy az ázsiai országban évente 700 millió sertést, 484 millió szarvasmarhát és 336 millió juhot és kecskét vágunk. A sajtófogyasztás kultúrája viszont még csak most alakul ki, ezt a tejetterméket jelenleg jellemzően desszertként fogyasztják, Ausztráliából és Új-Zélandról vásárolják. Az élelmiszerpiaci lehetőségek tehát igen változatosak, különbözőek és nagy lehetőséget rejtenek az együttműködésre.

Kínában 86 egyetemen folytatnak állatorvosképzést, egyes becslések szerint már milliós nagyságrendben dolgoznak állatorvosok a népköztársaságban, de még további létszám emelésre van szükség a dinamikus növekvő haszonállat és kedvtelésből tartott állatlétszám miatt. Az 1898-ban alapított wuhani székhelyű Huazhong Mezőgazdasági Egyetem kebelén belül működő állatorvosi kart Kína egyik legjobb állatorvos-képzőjeként tartják számon.

Vendégeink meglátogatták az Élelmiszerlánc-tudományi Intézetet, felkeresték a Dóramajori Tangzdaságot, a Lógyógyászati Tanszéket és Klinikát, a Haszonállat-gyógyászati Klinikát, a főváros szívében évi több tízezer esetet ellátó Kisállat-klinikát. Megismerték az Egyetem oktatási, továbbképzési, kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységét.

Kínában nagy fellendülés tapasztalható a társállatok számában. Napjainkban 90 millió kedvtelésből tartott állat él a családok 15 százalékának tulajdonában, fele-fele arányban kutya és macska. Az életszínvonal javulásának is köszönhetően évi 10 százalékkal emelkedik az érintett családok aránya. Az állatorvoslás figyelme mind nagyobb mértékben irányul a kisállatok klinikai ellátásának fejlesztésére. Ezen a területen is nagy lehetőséget látnak az Egyetemünkkel való együttműködésben.

Összdolgozói értekezlet: Januárban 20 százalékkal emelik a fizetések

– Mindenkinél hálával tartozom és köszönöm azt az összefogást, amit az akkreditációk során tanúsítottak! Büszkék lehetünk az esztendő eredményeire. Hallgatóink számát szinten tartjuk, emellett a magyar képzésre 184 elsőst vetünk fel. Új szakot indítottunk, és három akkreditáció feladatait hajtottuk végre. Intézményünk a hallgatóinkkal együtt a felsőoktatás elitjébe tartozik – kezdte az Állatorvostudományi Egyetem 2023. évi teljesítményének értékelését Dr. Sótónyi Péter rektor november 30-án, az aulába összehívott összdolgozói értekezleten. Bejelentette, hogy január elsejétől 20 százalékos általános béremelés lesz, ezen túl anyagi ösztönzők széles tárházával serkentik az egyetem munkatársait további erőfeszítésekre, minőségi teljesítményre.

B. G.

Az Egyetem vezetője kiemelte, hogy hosszas előkészítés után elkezdődött patinás épületeink régóta szükséges felújítása. A Campus másfél évszázad alatt, több szakaszban felépült pavilonjaiban volt, ahol hiányzott a szigetelés és átáztak a falak. Helyenként egyszerűbb lett volna lebontani és újakat felhúzni, de az Egyetem ragaszkodik a Steindl Imre építész által tervezett neoreneszánsz téglapépületek kőhű rekonstrukciójához.

A jelenleg zajló, számos kényelmetlenséggel járó munka a nyáron fejeződik be, szeptemberben a már belül is gyönyörű, korszerűen felszerelt helyiségekben folytatódhat az oktatás és a kutatás a Kémia, valamint az Élettani és Biokémiai Tanszéken. Ugyanez mondható el a Sebészeti Tanszék valamint az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszék épületeiről is, amelyeknek a tetőtere is beépül.

Jórészt megújult már az Egyetem saját forrásából a Hungária körúton a

Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék épülete, de a felújítás tovább folyik, ahogy a Patológiai Tanszéken és a Gyógyszertani és Méregtani Tanszék pincéjében is teljes átalakítás zajlik. Rektor úr bejelentette, hogy az értekezlet előtt írt alá megállapodást a Könyvtárpépület tetőszerkezetének felújítására.

Az elmúlt tanév végére már megújult az üllői haszonállatklinika és a hallgatói szállás, ugyanott újabb beruházást készítenek elő a Lóklinika több helyiségében.

Nyáron egymilliárd forintból kezdődik az oktatóterem digitális eszközökkel történő felszerelése, az összes előadóterem okostanteremmé válik.

A kutatások feltételeit erősíti a Nemzeti Laboratórium, amely korszerű, kiemelkedő értékű műszerekkel és berendezésekkel kezdte meg küldetésének megvalósítását.

Az Egyetem 2022 után 2023-ban is végzett elégedettségi felmérést munkatársai körében. Dr. Sótónyi Péter örömmel nyugtázta, hogy idén majdnem kétszer annyian válaszoltak, mint tavaly. A dolgozók 75 százaléka töltötte ki a kérdőívet, sokan hozzá is fűzték a véleményüket. Többen jelezték például, hogy kevés a parkolóhely, itt akkor várható lényeges változás, ha megvalósul a kész tervvel rendelkező új épület, aminek a mínusz negyedik szintje mélygarázs lesz. Addig

is el kell fogadni, hogy a munkahelyekhez nem feltétlenül jár parkoló. Az Egyetem javítani szeretne dolgozóinak az étkezési lehetőségein. Olyan partnerrel kívánnak szerződést kötni, amely akár az Egyetemre történő beszállítással is széles ételválasztékot kínál, amit a munkatársak irodájukban vagy a tanszéki konyhákban tudnak elfogyasztani.

Rektor úr tájékoztatójának következő részében összefoglalta a modellváltás óta történt változásokat. 2020-ban 502, ebben az évben 631 munkatársat foglalkoztatott az Egyetem. Az oktatók-kutatók száma csaknem duplájára, 246-ra nőtt, közülük azonban nagyon sok, 64 részfoglalkoztatású. A cél az, hogy a részfoglalkoztatás aránya lecsökkenjen és a többség teljes mértékben az egyetemi munkájára tudjon koncentrálni.

A bértömeg a 2020. évi 3,5 milliárd forintról idén 78 milliárdra nőtt, jövőre meghaladja a 9 milliárd forintot. Az alapítványi fenntartás kezdetén a bérminimum kategóriák bevezetésével differenciált béremelés valósult meg, tavaly 15 százalékos egységes béremelés történt. A cafeteriát idén 250 ezer forintról 350 ezerre emelték.

Az idegen nyelvű képzés bevételeiből elkülönített közreműködői pótlék a 2021. évi 107 millió forintnak több mint hétszeresére nőtt, így jelentősen átalakult a funkciója, a juttatást kiter-

jesztették az oktatókra is, fél havi fizetésnek megfelelő összegű pótlék formájában. Az idén felhasználásra kerülő 787 millió forintban benne van a nemzetközi akkreditáció kapcsán a munkatársaknak kiutalt egy havi fizetés. Ebben az évben december 13-án kerülnek kifizetésre az év végi közreműködői díjak, így mindenki nyugodtan készülhet a karácsonyi ünnepkörre.

Az érdekeltségi viszonyokat jól jellemzi, hogy az Egyetem honorálja az MTA doktora cím elnyerését, az European College szakmai szervezeti tagságot, megemelt összegekkel az idegen nyelven történő oktatást (immár a kutató zoológus szakon is), a PhD képzést, a II. félév külsős oktatóinak munkáját, a klinikai ügyeleti díjat.

Mindehhez természetesen bevételekre is szükség van. Dr. Sótónyi Péter elmondta, hogy a klinikai bevételek 3 év alatt 30 százalékkal nőttek, köszönet a klinikának érte. Ugyanakkor az esetszám mindössze 19 százalékkal emelkedett. Nekünk elsősorban az lenne a fontos az oktatáshoz, hangsúlyozta, hogy az esetszám is nőjön. Az intézmény kutatási bevételei kimagasló

mértékben, ötszörösre emelkedtek.

Az értekezlet legjobban várt bejelentései ezután következtek.

Január elsejétől egységesen mindenkinek 20 százalékkal emelkedik a fizetése. Akik nem érik el a garantált bérminimumot, azoknak már december elsejétől jár a 20 százalék. A november 15-e után felvételt nyert kollégákra a bérfejlesztés nem vonatkozik.

Az Egyetem bevezeti az internship intézményét. 2024. február 23-ától, a doktortól avató ünnepségtől kezdődően, végzésük után két éven belül 12 pályakezdő állatorvos jelentkezhet egy éves klinikai gyakornoki pozícióra. Három-három fő a Lógyógyászati, a Sebészeti és a Belgyógyászati, kettő a Szülészeti, és egy fő az egzotikus tanteremben állhat munkába. Bérézésük azonos lesz a klinikai állatorvosok fizetésével, de ennyit kapnak a PhD hallgatók is.

– Változatlan törekvésünk a minőségi munka ösztönzése – hangsúlyozta Dr. Sótónyi Péter. Ebben az évben belső pályázatokra 95 millió forintot különített el az Egyetem, ennek is köszönhetően várhatóan 75 D1-es és Q1-es publikáció születik idén. A D1-

es és Q1 Vet-es közleményeket író első és utolsó szerzős munkatársak idén 300 ezer forintot kapnak, ez az összeg 2024-ben 600 ezer forint lesz. Ezen cikkek megjelenése elengedhetetlen a nemzetközi rangsorokban való előrelépéshez.

Az Egyetem más módokon is növeli vonzerejét. Duplájára, 6, illetve 3 millió forintra emeli a lakásvásárlásra vagy lakásfelújításra fordítható munkáltatói kölcsön összegét. A munkatársak jövőre ingyenesen vehetik igénybe a Medicover egészségbiztosítási szolgáltatását, amibe anyagi hozzájárulással családtagokat is be lehet vonni. Ezen felül mobil flottakedvezményt kínál a Telekom és a Vodafone. Az Egyetem tárgyal az OTP Bankkal és a MBH Bankkal kedvezményes banki szolgáltatások nyújtásáról dolgozó számára.

A fenti kedvezményes lehetőségekről december elején külön tájékoztatókat küld a Rektori Hivatal.

Ilyen pozitív bejelentésekkel készülhet az Egyetem közössége a jövő esztendőre és a karácsonyi ünnepségre, amelyre lapzártánk után, 13-án került sor.

Középpontban a teljes élelmiszerlánc átfogó elemzése

Az agrár-, élelmiszer- és vidékgazdaság kihívásai címmel rendezték meg a 39. Óvári Tudományos Napot a Széchenyi István Egyetem Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Karán. Az Állatorvostudományi Egyetem munkatársai számos előadáson ismertették kutatási eredményeiket. Intézményünk az Egy egészség önálló szekcióval vett részt a nagy hagyományú eseményen. A szekció valamennyi előadását munkatársaink tartották.

B.G.

– A társadalom figyelme egyre inkább az élelmiszerre, ezáltal a mezőgazdaságban dolgozók munkájára irányul, ez pluszforrásokat is eredményez a szektorban – fogalmazott a rendezvény megnyitóján **Dr. Nagy István** agrárminiszter.

Dr. Friedler Ferenc, a Széchenyi István Egyetem rektora, tudományos elnökhelyettese kifejtette, egy egyetem, illetve egy kar hírnevét az összeteljesítmény és a kiemelkedő értékek határozzák meg. Kiemelkedő értéknek azt tekinthetjük, ha valamiben Európában, vagy a világon a legjobbak vagyunk. A mosonmagyaróvári kar ilyen érték, hiszen jogelődje Európa első agrár-felsőoktatási intézete volt.

A konferencia plenáris ülésének első szakmai előadását az Állatorvostudományi Egyetem rektora tartotta.

– Hazai élelmiszertermelő állatállományunk egészségvédelme, valamint az élelmiszerlánc-biztonság magas szintű garantálása nemzetgazdasági és közegészségügyi szempontból egyaránt kimagasló jelentőségű – mutatott rá **Dr. Sótónyi Péter**, majd ismertette az Egyetemünk, az Állator-

vostudományi Kutatóintézet és a Széchenyi István Egyetem által létrehozott Nemzeti Laboratórium céljait.

A Fertőző Állatbetegségek, Antimikrobiális Rezisztencia, Állatorvosi Közegészségügy és Élelmiszerlánc-Biztonság Nemzeti Laboratórium az egész élelmiszerlánc átfogó elemzésével segíti a haszonállatainkban előforduló vírusos és bakteriális bántalmak hatékony felismerésére szolgáló diagnosztikai, valamint kezelésükre alkalmas terápiás módszerek fejlesztését, így szolgálva a felmerült kórképek megelőzését és gyógykezelését. Ennek keretében a fertőző betegségek mélyreható tudományos szintű, részben adatelemzésen alapuló tanulmányozásával innovatív diagnosztikai, megelőző és terápiás lehetőségeket, termékeket is teremt.

A projekt kiemelt területként kezeli a

jelentős humán vonatkozással bíró antimikrobiális rezisztencia kérdéskörét, annak állatról emberre történő átvitelének lehetőségeit, valamint az élelmiszerláncban betöltött szerepét. Az állatról emberre is terjedő betegségek (zoonózisok), valamint az állati eredetű élelmiszerekkel az ember által elfogyasztott káros anyagok, köztük gyógyszermaradványok kedvezőtlen hatása közismerten nemzetegészségügyi és -gazdasági jelentőségű.

Az új preventív, diagnosztikai, illetve terápiás megoldások és termékek fejlesztése, valamint az antibiotikumrezisztencia jelenségére adott hatékony válaszok társadalmi, gazdasági és környezeti haszna kétségbevonhatatlan.

A projekt elvi alapját a humán- és állategészségügy kutatás-fejlesztés és innováció szempontú összekapcsolása (röviden „One Health”, azaz „Egy egészség” megközelítés), továbbá az állatorvosi közegészségügy koncepciója képezi. Ezek folyamányaként nem csupán a haszonállatokból az állati eredetű termékeken keresztül a fogyasztóig eljutó kockázatokat kívánjuk elemezni, és csökkentésükre ajánlásokat adni, hanem a társállatokkal való együttéléssel kapcsolatos közegészségügyi veszélyek jelentőségére, valamint a környezeti tényezők hatására is fel kívánjuk hívni a figyelmet.

A laboratórium három intézetre tagozódik.

A **Fertőzésbiológiai Intézet** az állategészségügyi szempontból legfontosabb kórokozókra összpontosít, és a gazdapatogén kölcsönhatásokat vizsgálja. Munkacsoportjai egymást módszertanilag és szemléletmódban kiegészítve igyekeznek egy-egy kiemelt problémára elsősorban új típusú diagnosztikumok, vakcinák, immunterápiás készítmény- és gyógyszerfejlesztések formájában innovatív megoldásokat találni.

A Laboratórium fontos feladatának tartja a hazai állategészségügyi piac szereplőivel való együttműködést, új hatóanyagok, biotechnológiai megoldások, vagy már engedélyezett hatóanyagok más felhasználási területe-

ken történő fejlesztését és engedélyezését, a gyógyszerrepozíciót is. Az **Antimikrobiális Rezisztencia Intézet** feladata az antibiotikum-rezisztenciával kapcsolatos jelenségek alaposabb megértésére támaszkodva azok megoldási lehetőségeinek feltárása, amit az állat- és közegészségügyet egységként szemlélve, nagy mennyiségű adatok gyűjtésén keresztül kíván megvalósítani.

Az antimikrobiális rezisztencia már most korunk egyik legjelentősebb egészségügyi problémája, mely az agrár-élelmiszerlánc biztonságát, a fenntartható gazdálkodást és a közegészségügyet egyaránt rendkívüli módon érinti és az elkövetkezendő évtizedekben is érinteni fogja. Az **Állatorvosi Közegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Intézet** az agrár-élelmiszerlánc folyamatszempléltű megközelítésén és a projektben keletkező nagy mennyiségű adat modern számítástudományi módszerekkel történő elemzésén keresztül célozza meg a magasabb szintű élelmiszerlánc-biztonságot. Az intézet munkacsoportjai a legfontosabb kémiai és biológiai kockázatokra fókuszálva (kiemelt célterületként kezelve az antimikrobiális rezisztenciát), folyamat- és driver-elemzésen alapuló megközelítéssel tárják fel a legfontosabb kockázati pontokat és lehetséges beavatkozási területeket. Emellett az állati és környezeti mikrobiom, valamint a probiotikus hatású mikroorganizmusok élelmiszerlánc-biztonsági kockázatokkal való összefüggéseit és lehetséges alkalmazásait tárják fel. Az intézet szintetizáló feladatként a projekt keretében megvalósuló kutatásokban keletkező adatok komplex, „Egy egészség” szemléletben történő elemzésével járul nagyban hozzá a jövő egyik legfenyegetőbb globális problémájának megértéséhez és hatékony kezeléséhez.

A Nemzeti Laboratórium vívmányai az állatorvosképzésben és az élelmiszer-biztonsági képzésekben, valamint továbbképzéseken is hasznosulnak, így a jövő szakembereinek oktatását szemléletformáló hatással támogatja.

Az Egy Egység szekcióban a következő előadások hangoztak el:

Dr. Jerzsele Ákos: Antimikrobiális rezisztencia jelentősége az Egy Egység elv fényében

Dr. Somogyi Zoltán: Az enrofloxacin PK/PD analízise sertés ízületi folyadékban Streptococcus suis okozta fertőzés esetében

Dr. Kerek Ádám: Az antimikrobiális rezisztencia helyzetképe a nagy létszámú baromfiállományokban, kritikusán fontos antibiotikumok tükrében

Dr. Ózsvári László: A bioterrorizmus története és jelentősége

Dr. Józwiak Ákos: Újonnan felmerülő kockázatok azonosítása az élelmiszerláncban adatbányászati módszerekkel – antimikrobiális rezisztencia kapcsán felmerülő új kockázatok

Dr. Farkas Zsuzsa: Korai vészjelző rendszer a baromfi termelési láncban magas szintű indikátorok segítségével – tudásgráf es Bayes-i hálózatelemzés

Dorkó Annamária: A leggyakoribb élelmiszerhigiéniai hibák népszerű ételreceptekben

Dr. Szakos Dávid: A rovarfogyasztás elfogadottságának változása Magyarországon 2016 és 2021 között

A Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója, **Dr. Wagenhoffer Zsombor**, az Egyetem Állattenyésztési, Takarmányozástani és Laborállattudományi Intézetének vezetője előadásában ismertette, hogy a szövetséget jelenleg 106 fajtát képviselő 40 tenyésztőszervezet alkotja, és mintegy 9 ezer tagot számlál. Törzstenyésztők, tenyészállat előállítók, árutermelők érdekeit képviseli. A szövetség egyik fő küldetése a tenyésztés és árutermelés összhangjának elősegítése, a tenyésztési szuverenitás, az önelátás biztosítása állati termékekből, ami az élelmezésbiztonságunk alapját jelenti.

Egy ország állattenyésztése akkor lehet erős, ha a tenyésztés-szervezési rendszer stabil lábakon áll.

Az alapító Tormay Béla a magyar agrár-felsőoktatást is megreformálta

Százötvenéves az Állattenyésztési Tanszék

Dr. Sótonyi Péter: A XIX. – XX. század fordulóján hazánk a világ 10. legjelentősebb szarvasmarha tenyésztő országa lett

Farkas Sándor: A sikeres tenyésztés és termelés feltétele az egészséges állatállomány

Százötven éve, 1873-ban alapította meg Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával Tormay Béla az első önálló hazai állattenyésztési tanszéket a Pesti m. kir. Állatgyógyintézetben, amely ma Állattenyésztési, Takarmányozástani és Laborállat-tudományi Intézetként működik Egyetemükön.

November 24-én a jeles évfordulót ünnepelték az alapítóról elnevezett előadóteremben. Az eseményen részt vett **Farkas Sándor**, az agrártárca miniszterhelyettese. Köszöntötték a jubiláló szervezeti egységet az agrár-felsőoktatás gödöllői, debreceni, mosonmagyaróvári és hódmezővásárhelyi állattenyésztési műhelyeinek képviselői is.

Dr. Sótonyi Péter, az ÁTE rektora megnyitójában rámutatott arra, hogy a tanszék története azt bizonyítja, a kiegyezést követően beindult modernizációval együtt haladt az állatorvoslás fejlődése, az állattenyésztés fel lendülése. Kiemelte, hogy **Tormay Béla** pályafutása meghatározta az Egyetem sorsát is, hiszen ő kezdte ter-

vezni a mai univerzitás 1874-ben megvásárolt területének első épületeit. 1875-ben kinevezték a M. kir. Állatorvosi Tanintézet névre keresztelt intézményünk igazgatójának. A következő évtizedben megreformálta a magyar agrár-felsőoktatást, tenyésztő körzeteket megállapító tenyésztési térképet készített. 1886-ban az összes gazdasági szakiskola és tanintézet igazgatójává nevezték ki. Az ő és kortársai erőfeszítéseinek köszönhető, hogy a századfordulón hazánk a világ 10. legjelentősebb szarvasmarha tenyésztő országa lett. E munka elismertségét jelzi, hogy amikor **Ferenc József** császár meglátogatta a tanintézetet, a „legnagyobb meglepedését nyilvánította ki”.

Az alapítót a tanszék élén tanítványa, **Monostori Károly** követte. Kettőjük nevéhez fűződik egyebek mellett a hazai ló-, juh-, sertés-, és szarvasmarha fajták törzskönyvezésének elindítása. **Wellmann Oszkár**, **Schandl József**, **Csukás Zoltán**, **Horn Artúr** és **Dohy János** fémjelezte – és a felsorolás nem teljes – a következő

évtizedeket és számos későbbi vezető tudhatunk ma is magunk között, mondta **Dr. Gáspárdy András**, az Állattenyésztési Tanszék vezetője történeti visszatekintésében.

Sikeres tenyésztési és termelési tevékenységet végezni kizárólag egészséges állatokkal lehet, fogalmazott köszöntőjében **Dr. Farkas Sándor**. Az állatorvosi tudás, a folyamatos tudományos kutatás nagyban hozzájárul az agrárium, és így a magyar gazdaság teljesítményéhez és az egyre nagyobb jelentőségű élelmiszer-biztonsághoz. Kiemelkedő állategészségügyi eredménynek nevezte, hogy a magyar házisertés-állományt sikerült megvédeni az afrikai sertéspestistől.

Napjainkban az Állattenyésztési Tanszék a Takarmányozástani-, és a Laborállat-tudományi Tanszékek összehívásával 2021-ben létrehozott intézet részét képezi. Vezetője **Dr. Wagenhoffer Zsombor**, aki egyetemi tisztsége mellett ügyvezető igazgatója a Magyar Állattenyésztők Szövetségének, országos elnöke az Agrárkamara Állattenyésztési Osztályának.

Nemzeti Laboratórium az Egy Egészség támogatására

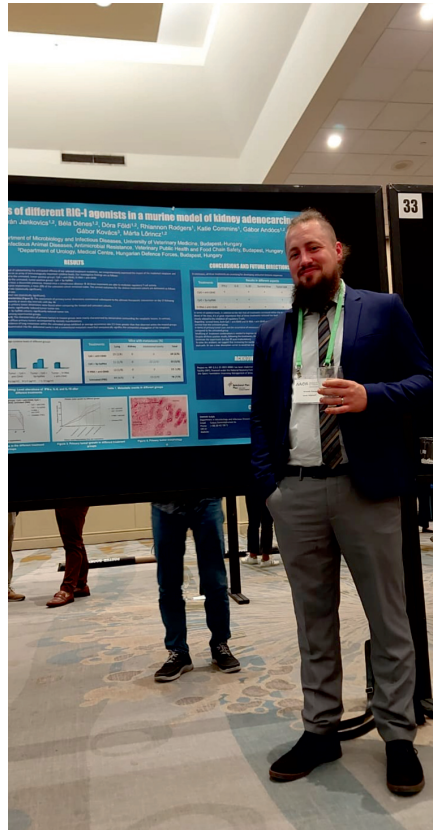
Az Immunológiai Munkacsoport nemzetközi bemutatkozása

A Fertőző Állatbetegségek, Antimikrobiális Rezisztencia, Állatorvosi Közegészségügy és Élelmiszerlánc-biztonság Nemzeti Laboratórium projekt keretében, az Immunológiai Munkacsoport két tagja is nagy szakmai presztízsű konferenciákon képviselte egyetemünket.

Gulyás Dominik a Torontóban megrendezett "AACR Special Conference in Cancer Research: Tumor Immunology and Immunotherapy" konferencián poszter-előadás, a minnesotai Rochester városában, a világhírű Mayo Klinika által megrendezett "Updates in Cancer Novel Immunotherapies" konferencián pedig szóbeli előadás formájában mutatta be a kutatócsoport legújabb eredményeit. Ez utóbbi szakmai rendezvényen a munkacsoport vezetője, dr. Lőrincz Márta is képviselte egyetemünket.

A konferencián bemutatott tudományos anyag és az előadók által alkalmazott infrastrukturális és technikai háttér részletes megismerése egészen más megvilágításba helyezi saját kutatási folyamatainkat és eredményeinket. A bemutatott kutatási módszerek számos tekintetben még nem elérhetőek számunkra, ugyanakkor kiemelendő, hogy saját eredményeink még ezen környezetben is meghatározó jelentőségűek voltak. A szakmai és személyes fogadtatás is rendkívül pozitív volt.

A konferencián a munkacsoportunk a következő eredményeket mutatta be: A retinsavval indukálható gén-1 (RIG-I) jelátvitel aktiválása képes lehet a tumorsejtek halálát elősegíteni bizonyos daganattípusoknál, fokozva két, a daganatok elpusztí-

tására is specializálódott sejtet (a természetes ölősejtek és az effektor T-sejtek), valamint az utóbbi aktiválásáért felelős dendritikus sejtet. Kísérletünk során különféle RIG-I agonistákat alkalmaztunk adjuvánsként, köztük kereskedelmi forgalomban, laboratóriumi felhasználásra elérhető anyagokat, továbbá általunk tervezett anyagokat is. A vizsgálat célja ezen vegyületek hatékonyságának megállapítása volt egy vese adenokarcinoma egérmódelben. A beadott anyagok hatékonyságát a daganatos sejtekkel beoltott egerekben vizsgáltuk. A kezelés hatékonyságát a túlélési idők, a tumorok méretváltozásai, a metasztázisok jelenléte, valamint különböző cito-

kinek szintjének változásai alapján értékeltük.

A tumorbeültetést követő 38. napon a túlélési arány a kezelt csoportokban minimum 50, 60, valamint 70 százalék volt az egyes vizsgálati anyagok esetében, amelyek mindegyike jelentősen meghaladta a kontrollcsoport 20 százalékos túlélését. A daganatok méretében a 17. napon nem volt megfigyelhető szignifikáns eltérés. A 24. napon mindhárom csoport, a 31. napon kereskedelmi forgalomban kapható anyagokkal kezelt csoportokban szignifikánsan kisebb méretű daganatokat találtunk, mint a kontroll csoportban.

A tumor jellemzőiben is eltéréseket figyeltünk meg: a kezelést kapott állatok esetében demarkációt figyeltünk meg, míg a kezeletlen kontroll csoportban jóval súlyosabb formában diffúz, nekrotikus daganatok látszóttak. A metasztázisok előfordulása mindhárom kezelés esetén jelentős mértékben alacsonyabb volt, mint a kezeletlen csoportnál. A citokin szintek a várak szerint alakultak, azaz a gyulladáshoz kapcsolódó citokinek valamelyikének szintje emelkedett, még a gyulladást gátló csökkenett.

Ezek az eredmények mindenképp ígéretesek, – valamennyi kezelés szignifikáns tumorelles hatást mutatott az összes vizsgált paraméterben, azaz meghosszabbodott a túlélési idő, a primer tumorok mérete csökkent és mérséklődött az áttétképződés. Meggyőződésünk, hogy ez a kísérlet jó alapul szolgál további kutatási irányokban, amelyek jelenleg elsősorban a többszöri – vagy az elnyújtott hatású kezelések lehetnek.

Az 1956-os forradalom mártír fiataljai

Gyertyás megemlékezés

Október 24-én gyertyafényes felvonulással emlékeztünk az 1956-os forradalomra és mártírjaira. Ezt megelőzően a Zimmermann előadóban **Dr. Sótónyi Péter** rektor idézte fel az eseményeket és a hős fiatalok tragédiáját.

Vértanúnk, Tatay Zoltán művészi beállítottságú fiatalember volt, aki szülei kívánságára választotta az állatorvosi hivatást, melyben kiemelkedően tehetségesnek bizonyult. Az akkor 3. éves hallgató, október 24-én fehér köpenyben ment a sebesülteken segíteni a Harminckettesek térére. Ismeretlen honfitársunk megmentése közben egy géppisztolyból leadott golyó sorozat kioltotta az életét.

Testét ideiglenesen a Kémia Tanszék előtt temették el. Emlékét 2006 óta emléktábla őrzi. Az egyetemi rekonstrukció miatt ezt a táblát időlegesen a könyvtárpépület falára helyezték át

és ott történt a koszorúzás, majd a gyertyák elhelyezése.

Egyetemünk a Magyar Állatorvosok Világszervezetével közösen minden évben Tatay Zoltán Állatorvostan-

hallgatói díjjal tüntet ki egy fiatalot. Az elismerést ezúttal **Kléh Emma** nyerte el áldozatos közösségi munkájáért.

Balázs Gusztáv felvételei

Bóna Zsigmond

A középiskolát még Jászberényben végezte, majd az Állatorvosi Főiskolán tanult, ahonnan a harmadik évben tanulmányi okok miatt kizárták. Ettől kezdve fizikai munkásként, majd a pomázi állatorvos mellett felcserként dolgozott. 1956-ban Pomázon ő lett a nemzetőrség parancsnoka, s jórészt neki köszönhető, hogy ott viszonylagos rend uralkodott a forradalom alatt. Végzetét ez a tisztsége, illetve az a fegyverkészlet okozta, amit a nemzetőrség foglalt le, s melyet a forradalom bukása után jobb híján a közeli homokbányában kellett elrejtene. 1956 decemberében, miközben visszavették a főiskolára, letartóztatták, és „az ellenforradalomban való részvétel és fegyverrejtegetés egy újabb ellenforradalom előkészítése céljából” koholt vádjával statáriális bíróság elé állították, kötéltálatra ítélték, s az ítéletet másnap, 1957. február 12-én hajnalban a Kozma utcai börtönben végrehajtották.

Testét először jeltelen sírba temették, melyet szülei tízévi keresés után találtak meg. Onnan került először a budapesti Farkasréti temetőbe, majd a jászberényi Fehértói temetőben levő családi kriptába, ahol ma szülei mellett nyugszik. A rendszerváltás után Pomáz posztumusz díszpolgári címet adományozott számára, emlékművet állítottak tiszteletére, Göncz Árpád köztársasági elnök pedig posztumusz kitüntetést nyújtott át a család hátramaradt tagjainak.

A rekordok Tudományos Diákköri Konferenciája

Dr. Bartha Tibor felvételei

A rekordok konferenciájaként emlékezhetünk az Állatorvostudományi Egyetem 2023. évi tudományos diákköri megméretésére. Az idei felhívásra 112-en jelentkeztek, 109 hallgató adta be a dolgozatát és 103-an mutathatták be a munkájukat négy szekcióban november 22-én 8-8 percben. Ezek voltak az Alkalmazott tudományok szekció, az Alaptudományi szekció, a Klinikai és Állomány-egészségügyi szekció valamint a Biológus szekció.

– Délután négy órakor még előadást tartottak, este 6-kor már a díjakat adjuk át – kezdte a konferenciát záró gondolatait **Dr. Sótonyi Péter** rektor, aki meghatott köszönetet mondott mindenkinek, a diákkörösöknek, témavezetőiknek, zsűritagoknak, a büféről gondoskodó hallgatóknak, a díjakat felajánló szervezeteknek és magánszemélyeknek az esemény sikeres megvalósításáért.

Név szerint is kifejezte köszönetét közvetlen munkatársának, **Kovács Adriennek**. Megemlítette, hogy amikor ő elkezdte TDK elnöki munkáját, 16 előadás hangzott el a konferen-

cián. Most már a színvonal szakadatlan emelése a fő feladat.

Tolmácsolta azt az észrevételt, hogy az előadások jobbak lettek, mint a dolgozatok. Ebben az is szerepet játszott, hogy érdeklődő közönségből sem volt hiány. Arra kérte a diákkörösöket, hogy ha csak tehetik, maradjanak az Egyetem kötelékében a végzés után, mert ahogyan nagy szükség van a gyakorló állatorvos, úgy a kutatói utánpótlásra is hazánkban.

Képriport a díjátadásról a 36. oldalon

A **Dr. Kovács Ferenc emlékdíjban** a diákköri munkán felül jó tanulmányi eredményért és aktív közéleti tevékenységért **Csirmaz Bence** (V. évf.) részesült. Dolgozatának címe: Hazai pulyka állományokból izolált baktériumtörzsek érzékenységi vizsgálata. Témavezetője **Dr. Kerek Ádám**

A **2023. évi Tudományos Diákköri Konferencia különdíjasai**

CEVA-Phylaxia Kutatási és fejlesztési különdíj: **Oláh Barbara**, V. évf.

Dolgozatának címe: A virális kvázispeciesben bekövetkező változások nyomán követése víziszárnyasokból izolált Influenza A in vitro adaptálódása során

Témavezetői **Dr. Tenk Miklós**, **Dr. Zádori Zoltán**, **Dr. Mészáros István**

Tuboly Tamás díj: **Túri Dániel**, VI. évf. Dolgozatának címe: Sertés influenzavírus és coronavírus kölcsönhatásának vizsgálata

Témavezetője **Dr. Lőrincz Márta**

A **Tudományos Diákköri Konferencia díjazottjai az állatorvosi szekciókban**

Balkó Eszter Fruzsina ÁTE Rektori díj, **Medveczky** díj az Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft. támogatásával

Németh Virág Alexandra Normatív Kutatási Alap – alaptudomány díj, **TolnAgro** Állatgyógyászati Kft. díj, **Magyar Buiatrikusok Társasága** díj

Szabó Luca Normatív Kutatási Alap – alkalmazott tudomány díj, **TolnAgro** Állatgyógyászati Kft. díj

McDonagh Lawlor Nicole MÁOK díj

Bodnár Barbara MSD Animal Health díj

Rodgers Rhiannon MSD Animal Health díj

Lenzing, Franka Zoetis díj

Vajda Lilla Zoetis díj

Szalai Luca Elanco Hungary Kft. díj

Vatne Ingeborg Marie Semmelweis Orvostudományi Egyetem Szívcentrum díj

Kárpáti Karina Elanco Hungary Kft. díj

Szabó Emese Elanco Hungary Kft. díj
Pónya Ágnes Eszter Magyar Lógyógyász Állatorvosok Egyesülete díj, HÖK díj
Laczkó Lehel Elanco Hungary Kft. díj
Horváth Evelin MÁOK Pannon Szervezete díj
Szabó Ábel MÁOK Fővárosi Szervezete díj
Mihályi Vivien MÁOK Fővárosi Szervezete díj
Renkó Evelin Julianna MÁOK Fővárosi Szervezete díj
Pitó Andor ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. díj, HÖK díj
Fodor Vivien MÁOK Pannon Szervezete díj
Klaucke, Christopher ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. díj
Dorkó Annamária Dr. Drávai Gyula emlékdíj
Ecsedi Bence Gergő Fenyves Béla alapítvány díja
Batta Laura Nóra Magyar Kisállatgyógyász Állatorvosok Egyesülete díj
Gál Csaba Dr. Drávai Gyula emlékdíj
O'Shaughnessy, Niamh Magyar Kisállatgyógyász Állatorvosok Egyesülete díj
Gyurkó Brigitta Vida-Vet Kft. díj
Dudás Réka Magyar Kisállatgyógyász Állatorvosok Egyesülete díj
Haris Dóra Vida-Vet Kft. díj
Gilbert, Júlia Franciska CEVA-Phylaxia díj
Darabos Réka CEVA-Phylaxia díj
Gyurman Csenge Boehringer Ingelheim díj
Szabó Kinga Boehringer Ingelheim díj
Bujtor Zsófia Krisztina Továbbképzési és Kutatásszervezési Központ díj
Mc Grath Lucy Mary Továbbképzési és Kutatásszervezési Központ díj
Sequeira Lindsay Mary Továbbképzési és Kutatásszervezési Központ díj
Király Dóra Továbbképzési és Kutatásszervezési Központ díj
Horváth Ákos Talpas Állatorvosi Rendelő díj
Rábai Viktória Dr. Drávai Gyula emlékdíj
Czétényi Anna MÁOK Pest Megyei Szervezete díj

Berger Melina Edith Omega vetLab díj
Németh Anna Omega vetLab díj
Fujita Yui Pumukli Állatorvosi Rendelő díja
Berta Péter Patrik Dr. Székely Állategészségügyi Kft. díj
Breuer Toni-Björn Matthias Dr. Muravölgyi László emlékdíj
Horváth Áron Dr. Szigeti Gábor emlékdíj
Obst Lina Állatorvostudományi Egyetem TDK díja
Rothensteiner Johanna Univet folyóirat díj
Dávid Blanka Dr. Szigeti Gábor emlékdíj
Specht Nicolas Robert Dr. Csepi Rita által felajánlott díj
Dani Réka Dr. Perényi János díj
Nagy Eszter Dr. Csepi Rita által felajánlott díj
Puskás Laura NÉBIH díj és Agrárminisztérium Élelmiszeriparért és Kereskedelem-politikáért felelős Helyettes Államtitkársága
Harmath Angéla Noémi NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Daly Glenn Derek NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Kis Endre NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Surányi Melinda NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Halmágyi Maja MÁOK Pest Megyei Szervezete Dr. Kurucz János emlékdíj
Eszes Petra NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Kállai Petra NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Nagy Flóra NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Azzopardi, Neal NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Ujházy András Dávid NÉBIH és Agrárminisztérium díj
László Fruzsina NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Kovács Fruzsina Állatorvostudományi Egyetem TDK díja
Tóth Johanna Kollégiumi díj
Csiki Boglárka Bianka Kollégiumi díj
Soós Péter Ádám NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Marton Endre Kollégiumi díj

Olsen, Elena Kollégiumi díj
Mørk Nora Elizabeth Kollégiumi díj
Pataki Fanni Anna Kollégiumi díj
Nagy Dominika Kollégiumi díj
Román István László Kollégiumi díj
Lengyel Diána Kollégiumi díj
Kósa Mária Kollégiumi díj
Barnácz Franciska Vera MOÁE Baromfi-egészségügyi Társaság díj, HÖK díj
Zabó Vivien Mercédesz Állatorvostudományi Egyetem (ÁTE) TDK díja
Babits Emma Léda ÁTE TDK díja
Körtvélyesi Boglárka ÁTE TDK díja
Hanyecz Viktória ÁTE TDK díja
Pincés Tamara ÁTE TDK díja
Commins Katie Teresa ÁTE TDK díja
Michelberger, Vincent ÁTE TDK díja
Tőkés Regina ÁTE TDK díja
Pereira, Rachel ÁTE TDK díja
Szücs Friderika Vanda ÁTE TDK díja
Zákány Benjámín Attila ÁTE TDK díja
Molnar Lily ÁTE TDK díja
Pál Zsófia ÁTE TDK díja
Nahaji Péter ROYAL CANIN díj

A Tudományos Diákköri Konferencia díjazottjai a biológus szekcióban

Szolnoki Anna Zoológiai Tanszék díj, Természettudományi Múzeum díj
Kerekes Tímea Könyvtári díj, Természettudományi Múzeum díj
Maróthy Róbert Dániel Könyvtári díj, Természettudományi Múzeum díj, HÖK díj
Szilágyi Sarolta Dr. Pák András díj
Kovács Dóra Pumukli Állatorvosi Rendelő díja
Kispál Réka Katalin Dr. Lorászkó Gábor díj
Pallos Réka Omega vetLab díj
Fazekas Fruzsina NÉBIH és Agrárminisztérium díj
Bancsik Barnabás ÁTE TDK díja

Zivataros történelmünkben kitüntetett helyeknek számítanak azok az épületek, amelyek több generáció óta ugyanazt a célt szolgálják. Az Állatorvostudományi Egyetem gazdag az ilyen építményekben. Ezek sorába tartozik a Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék Hungária körúti otthona. Tenk Miklós, aki 2021-ben e tanszéken vezetői megbízást kapott, Aujeszky Aladár egykori szobájában dolgozik és vizsgáztatja a hallgatókat. A tanszék mai vezetőjét már kisgyermekkorban magával ragadta az egyetem atmoszférája. Első emlékei közé tartozik egy gyermeknap, melyen Kemény Henrik bábművész Vitéz Lászlója püfölte az ördögöt a Kémia előadó katedróján felállított színpadon.

Beszélgetés Dr. Tenk Miklós tanszékvezető egyetemi docenssel

„A sors kezét érzem abban hogy itt dolgozhatok”

BALÁZS GUSZTÁV

– A sors kezét érzem abban, hogy itt dolgozhatok. Sorsszerűnek érzem azt is, hogy pont száz évvel előttem született **Aujeszky Aladár**. Nyilván a nyomába sem érhetek, de őt tartom példaképemnek a számtalan korszakalkotó magyar állatorvos-előd közül. A Magyar Királyi Bakteriológiai Intézetet mindössze hetedmagával működtette, ahol egész Nagy-Budapest kórházi bakteriológiai mintáit dolgozták fel. Aujeszky vászonkép portréját el is készíttettem, ezt láthatják a hallgatóim, amikor vizsgázni jönnek.

– **Őn hogyan került kapcsolatba az Egyetemmel?**

– Édesapám végzése után néhány évig itt dolgozott. Egy gyereknap rendezvényre is így kerülhettem ide, talán öt-hat éves koromban. Láttam egy akkor óriásinak tűnő tanteremben **Kemény Henriket** bábozni és arra is emlékszem, hogy a parkban pónin lehetett lovagolni. Apám a későbbiekben egyszer-egyszer az Állathigiéniai Tanszék mikrobiológiai laboratóriumába is elvitt. Ez érdekes volt, de még szórakoztatóbbnak éreztem a lépcsőházban a csikósokat ábrázoló üvegfénykép mögött a neont föl-le kapcsolgatni. Megérintett a hely szelleme, de nem akartam feltétlenül állatorvos lenni, erős a humán kötődésem is. Érdekelnek az idegen nyelvek, a törté-

A vakcinológiát nem lehet könyvből megtanulni!

nelem, különösen az események mögötti valódi mozgatórugók, ami az állatorvosi-állategészségügyi diagnosztikával mutat párhuzamot.

Az érettségít már azzal az elhatározással tettem le, hogy állatorvos leszek. Az orvosi szemléletet nagyra-

becsült losonci származású másod-nagyapám adta át gyermekéveim során, aki állítása szerint orosz hadifogsága idején egy uráli kénbányában tanulta meg igazán az orvoslást – a kórboncolások során.

Eredetileg klinikus szerettem volna lenni. Harmadéves lehettem, amikor mentoromnál, **prof. Zöldág Lászlónál** kezdtem a kisállat szüléssel és a szaporodásbiológiával foglalkozni. Nagy szeretettel gondolok rá. Bár már évtizedek óta hivatásunk más területén dolgozik, de nem hiszem, hogy titok lenne, hogy nagy általános műveltsége és kiváló szakmai tudása mellett egyedülálló a sebészi ügyessége is. Végzésem után, 1993-ban így a Szülészeti Tanszékre kerültem. Pályakezdésemnek a katonai behívó vetett véget.

– **Mi történt a leszerelése után?**

– Egyetemünkre nem kerülhettem vissza. Édesapám, aki soha nem praktizált, ellenben kiváló mikrobiológus, „egy kis szelíd erőszakkal” az Országos Állategészségügyi Intézet felé terelt, ami ma a NÉBIH ÁDI laboratóriuma. **Tekes Lajos**, akkori intézetigazgató szívügyének tekintette fiatalok felvételét, akiknek egy év alatt az összes osztályt végig kellett járniuk. Én is így tettem, megtanulva az állategészségügyi diagnosztikai módszerek széles skáláját. Különösen a virológia és a bakteriológia keltette fel az érdeklődésemet – az utóbbival foglalkozó osztályra kerültem. Bakteriológiai diagnosztikai munkám során mindig kerestem a probléma eredetét, a betegség részleteit, így ön-

szorgalomból sokszor szálltam ki a helyszínre. Intézeti kollégáimra nagy szeretettel gondolok – főnköztől, **Nagy Györgytől** az abszolút szakmai alázatot, **Szigeti Gábortól**, a semmit hirtelen valamivé gyújtó lángelmétől pedig a pragmatikus, purifikált mikro-

biológiai gondolkodást tanultam meg. Sajnos már egyikük sem él.

Sokat dolgoztam Mycoplasmákkal. Ez a bakteriológia egy igen speciális ága, kutatásukkal egy nagyon összetartó, szűk kör foglalkozik a világon. A PhD munkámat az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetében végeztem, a szarvasmarhák *Mycoplasma bovis* fertőzöttsége témakörében. Az itt töltött évek során néhai **prof. Stipkovits Lászlótól** az alapkutatókat is sikerült ellesnem.

Egy fejedelmű hosszú évekig kerestem a Ceva-Phylaxia megbízásából. Az általuk ajánlott laboratóriumvezetői állást végül 2006-ban elfogadtam. Két hónap múlva már azzal kerestem meg a főnököt, hogy szükség lenne egy sertés mycoplasmosis elleni vakcinára! A vakcina-fejlesztés a multinacionális, céges környezetben igen speciális feladat, amely nem csak a szakmai gondolkodást, de a pszichológiai- és a kommunikációs képességeket is jól fejleszti, mivel sokféle háttérű, – nem állategészségügyi végzettségű – kollégával közösen kell egy-egy projekt útját egyengetni. Hamarosan „platformvezető” lettem – a bakteriológiai kutatás-fejlesztési csoportot menedzseltem, amely a laboratóriumi tevékenységek szervezése, költségvetés készítése mellett vakcinakipróbálási kísérleteket is jelentett. Az évek alatt a sok-sok bakteriológiai fejlesztési projektben **prof. Fodor László**, **prof. Magyar Tibor** és **Makrai László** által nyújtott baráti szakmai segítségre és együttműködésre nagy hálával gondolok. A vakcinológiát nem lehet könyvből megtanulni!

– **Melyek a fő nehézségei ennek a munkának?**

– Az oltóanyag-fejlesztés az állatorvos-tudományok határterülete. Aki belekezd, annak meg kell szereznie a speciális tudást, ami sokszor évekbe kerül. A vakcinákat az Európai Gyógyszerkönyv előírásai szerint szükséges tesztelni és törzskönyveztetni. Nemcsak az adott betegséghez és a kórokozóhoz kell érteni, hanem ahhoz is, hogy miként lehet ebből termelni azt az antigént, ami biztonságosan adható, ugyanakkor ki is váltja a protektív im-

munválaszt. Látni kell előre az iparosítás lehetőségeit, számba kell venni a piaci viszonyokat – és mindenekelőtt figyelni a sejtésekre, megérzésekre. A kihívásokhoz tartozik, hogy a kórokozók evolúciója folyamatos, a velük szemben vívott harc ezen a területen sem ér véget.

Évekig dolgoztunk az említett vakcinán, aminek én végeztem az alapvető bakteriológiai és klinikai munkáit. Nagyon jó alapot nyújtott ehhez az OÁI-ban eltöltött idő alatt a saját kézzel végzett számos diagnosztikai teszt és a megszerzett analitikus tudás. Úgy indult, hogy a fejlesztendő oltóanyag csak sokadik lesz a piacon, tehát nem érdemes belekezdeni a fejlesztésbe. A Ceva-Phylaxia kockázatot vállalt – és pár év alatt kiderült, hogy piacvezető termék született, szabadalom is lett belőle. Egy hazai kollégám mondta, hogy amikor átálltak erre a vakcinára, feltűnt, hogy a hízóistálló egyik fele köhög, a másik pedig nem. Ahol az állatok nem köhögtek, ott malackorban már az új vakcinával oltottak.

Egy idő után kicsit belefáradtam a multivilágba. 2020 őszén édesapám cégében helyezkedtem el. Ő az évtizedek alatt korszakos alkotómunkát végzett a baromfi állományegészségügy területén. Sajnos csak kevesekben tudatosodik, hogy az egész hazai baromfivertikumot átfogó partneri köre számára végzett keltetői-állomány- és húszüemi vizsgálataira kialakított protokolljai mára már az egész rendszer áthatják és a hatósági rendszer szerves részét képezik. Fél évet tölthettem el ott, amikor **prof. Sótónyi Péter** rektor úr elhívott az Egyetemre, amit óriási megtiszteltetésként élek meg. Azért mondtam igent, mert úgy érzem, hogy így ezen a nagymúltú, elismert tanszéken átadhatom a speciális gyakorlati tapasztalatokkal fűszerezett járványtani szemléletemet leendő állatorvos kollégáinknak. Nem titkolt célom, hogy olyan fiatalokat hozzak tanszékünkre, akik elhivatottak a szakma e szelete iránt.

– **A járványtan napjainkban újra meghatározó jelentőségűnek tűnik.**

– Ez így van. A fertőző betegségek leküzdésére egyre fejlettebb módszerek

állnak rendelkezésünkre, de a növekvő emberi populáció ennek ellenére talán még veszélyeztetettebb, mint korábban. Eredetileg Egyetemünket is a járványos állatbetegségek leküzdésének szükségességéből hozta létre.

Úgy érzem, a Járványtan tantárgyunkban elsajátítandó anyag sok tekintetben felülmúlja azt, amit az orvoshallgatók a Közegészségtanból tanulnak. A humán diagnosztika – főként a zoonotikus betegségek esetében – sokszor tőlünk, állatorvosoktól kérnek szakmai információt. Éppen ezért nagy szívfájdalmam, hogy hallgatóink többsége félvállról veszi a tárgyat. Nagy részük a kutya-macska praxisban képzelel el jövőjét. Szerintük nem kell megtanulni a haszonállatok fertőző betegségeit, mert erre „úgysem lesz szükség”. Ez tévedés. Az állatorvos a helyi közösség véleményformálója is – sokszor még a humán fertőző betegségekről is minket kérdeznek.

– **Tanszéki szobájának falát egy hangulatos balatonfüredi festmény is díszíti...**

– Füred második otthonom – ott 80 éve a családom birtokában van egy ház, amely építészeti megoldásaiban hasonlít is a tanszék épületére. A dédnagyapám, aki 1939-ben ezt a házat vette, Erdélyben, Zilahon, **Ady Endrével** járt egy gimnáziumba, majd a trianoni békediktátum miatt családjával évekig a Nyugati Pályaudvaron, egy vagonban lakott. A vagonlakásból indulva hosszú küzdelmes évek után jogtanácsos lett a Kultuszminisztériumban. Anyai dédapám Aradon volt katonatiszt. Trianon után őrá is a kitoloncolás várt mivel nem volt hajlandó letenni a hűségesküt a román államnak. Érdekesség és tragédia is, hogy családom mindkét ágából a többség kivándorolt, 1948-ban, majd 1956-ban, Ausztráliába. Véletlenszerű egybeesés, hogy mindannyian Sydneyben telepedtek le és tudnak is egymásról. Ami a szűkebb családomat illeti, feleségemmel két gyermekünk van, fiunk közgazdász lesz, hallgatóink korosztályához tartozik, lányunk pedig még csak hatodikos.

A szerző felvétele

A fővárosunk második kerületéből érkező ötöd éves állatorvostan-hallgató Pónya Ágnes már kicsi korától kezdve a lovak szerelmese. Nincs annál jobb érzés, vallja, mint amikor az ember átöleli a ló nyakát. Mi sem természetesebb, hogy a tudományos diákköri konferencián bemutatott dolgozata sem választható el a lovaktól. Közösségi vénáját a hallgatói önkormányzattól kapott díj mutatja, s nem véletlen, hogy a Magyar Lógyógyász Állatorvosok Egyesületének díja is hozzá került.

Beszélgetés Pónya Ágnes állatorvostan-hallgatóval

„A lovaglást tartom a legjobb terápiának”

BALÁZS GUSZTÁV

– *Fényképek tanúsítják, hogy már kis kora óta lovak veszik körül, annak ellenére, hogy a város közepén lakik, magyarázza ezt meg kérem olvasóinknak!*

– Szüleim és én is a II. kerületben nőttünk fel, a Rózsadomb alján, a Pasaréti tér környékén. A családban senki sem foglalkozott állatokkal. Anyukám ügyvéd, apukám gépészmérnök. A bátyám programozó mérnök, a húgom pedig a Corvinus Egyetem hallgatója. Igaz, mi igaz, dédnagyapám tenyésztett lovakat, de azok az állatok elvesztek a háború után, ekkor költözött a családom Budapestre. Belőlem akkor tört fel az állatszeretet, amikor óvodai csoportommal elvittek lovagolni.

– *Az óvodából?*

– Igen! Csoportomat elvitték egy pónilovas sétalovaglásra a Pasaréti Honvéd Lovardába. Úgy mentem onnan haza, hogy én akkor elkezdek lovagolni. Édesanyám nem is tudta hová tenni, amit mondtam neki, mert ő életében nem járt lovak közelében.

– *Talán mégiscsak a dédnagyapá „szólt” közbe.*

– Sajnos sok emlék nem maradt fent róla egy pár képen kívül. Ezeken büszkén áll saját tenyésztésű csikói és lovai mellett. Szerintem is innen eredhet a lovak iránti szeretetem.

– *Ahogy a szólás tartja, a vér nem vált vízzé.*

Az utolsó pillanatban villant fel a kérdés, hogy miért ne legyek állatorvos?

– Hét éves koromtól először csak negyedórákra kezdtek hordani a Pasaréti Honvéd Lovardába – tőlünk tíz percre –, aztán szinte nem tudtak leszedni a lóról. Nagyon sokáig pónin tanultam két zseniális edzőnél, **Szabó Miklósnál** és **Sáli Gábornál**. A pónis karrierem csúcsát egy Connemara póni jelentette, akit Tortugának hívnak. Vele díjugratásban versenyeztem.

Ezután **Falus Verához** kerültem a Tattersallba és később a Ludovikába. Innen pedig vissza **Kis Györgyhöz** a Honvéd Lovardába. Minden edzőmnek nagyon sokat köszönhetek, mert a lovasoktatás mellett, az állatokkal való bánásmódot is tőlük tanultam.

– *A szenvedélyt nehéz megmagyarázni, talán nem is lehet. Mégis, had kérdezzem, miért kötődik annyira a lovakhoz?*

– Biztos vagyok benne, hogy a lovak a legszebb és legnemesebb állatok, amiket valaha láttam. Egyszerűen van bennük valami, amivel magukhoz vonzzák az embert. Nincs annál jobb

érezés, amikor átöleli az ember a ló nyakát. Amikor lovagolok, nem számít semmi más, csak a kapcsolat az állattal. Ezt tartom a legjobb terápiának!

– *Milyen út vezetett az Egyetemre?*

– A törökveszi úti általános iskolába jártam, már ekkor megkedveltem a biológiát. A tárgy iránti vonzalmam a vízivárosi Toldy Ferenc Gimnáziumban sem hagyott alább. A középiskola utolsó két évéig azonban egyáltalán nem tudtam, milyen irányba induljak el, „mi legyen belőlem, ha nagy leszek”. Az utolsó pillanatban villant fel a kérdés, hogy miért ne legyek állatorvos? Hiszen egész addigi életemet végigkísérte az állatok szeretete. Nem is adtam be máshová a jelentkezésemet, csak az Állatorvostudományi Egyetemre.

– *Hogyan illeszkedett be az egyetemi közösségbe?*

– Szerencsés vagyok, mert egy kiváló gólyatábori csapatba kerültem, ami megalapozta az egyetemi társaságunkat, ahol nagyon szoros barátságban segítjük egymást, számíthatunk a másakra.

Ennek a társaságnak a hatására kerültem bele a Hallgatói Önkormányzat

szervezői csapatába, számtalan egyetemi esemény szervezése áll már háttünk mögött, gólyatáborok, gólyabálok, Equus és Marek napok.

A csapatmunka egyébként is közel áll hozzám. Erre volt jó példa, hogy az Innovációmenedzsment elnevezésű, kreatív gondolkodásra serkentő kurzus hatására részt vettünk a Nemzeti Agrárkamara TechLab ötletversenyén, ahol 24 órán át dolgoztunk az ötletünkön.

Tavaly az a megtiszteltetés ért, hogy felkértek a Hallgatói Önkormányzat Gazdasági Felelős posztjára, melyen keresztül még jobban belelálthattam az egyetem működésébe.

Szakmai szempontból is próbáltam segíteni a hallgatókat, **Fenyvesi Zsófi**val megalapítottuk a Lógyógyász Szakkollégiumot, ahol próbálunk minél több szakmai és a lovas élettel kapcsolatos programot szervezni a lógyógyászat iránt érdeklődő hallgatók számára.

– **Sorsszerűnek tűnik tudományos diákköri témaválasztása is: a CBD farmakokinetikai vizsgálata Connemara pónilovakon.**

– Nem is sejti, mennyire igaza van. Negyedévben kezdtem el azon gondolkodni, hogy milyen témát választok. A ló – ugye – adott volt. Amikor értesültem a felajánlott témáról, az nagyon megtetszett. Amikor pedig kiderült, hogy a kutatást Connemara pónin lehet végezni, tudtam, hogy ez nekem szól! Ennek a hatóanyagának a használata a gyógyászatban még gyerekcipőben jár, de ígéretes hatásokkal rendelkezik.

A témavezetők közül **Dr. Cserhalmi Dániel**t már ismertem a növénytanos órákról, **Wermer Kata Alina** PhD hallgatóról pedig kiderült, hogy ő Tortuga tenyésztője, így a kutatás alatt láthattam a volt pónim szüleit és testvéreit. Hallgatótársam **Tringer András** is sokat segített a kutatás kivitelezésében.

– **TDK dolgozatában említi az állatok szorongását, a lovak nyugtalanságát. Hogyan alakulnak ki**

ezek a jelenségek?

– A lovakat nem arra teremtették, hogy egy boxba legyenek zárva egész életükben. Nekik az a természetes, ha nagy területen közösen mehetnek jobbra-balra, lelegelhetnek, szaladgálnak. Alapvetően menekülő állatok.

Sok probléma, viselkedészavar adódhat például abból, hogy ha a

karámban nincs is előtűk folyamatosan szálas takarmány, amivel nyugtatják magukat. A stressz megnehezíti a tréningjüket, a vizsgálatukat és a kezelésüket. Én is találkoztam több olyan lóval, melyeket hosszú ideig kellett nyugtatni ahhoz, hogy megbízzon bennem és engedje a felszerszámolását.

– **Lassan időszerűvé válik a kérdés, hogy hogyan képzelel el a jövőjét leendő szakmájában?**

– Még nem döntöttem a lógyógyászat és a kisállatgyógyászat között. Most úgy tűnik, hogy az előbbi felé hajlok. Az egyetem üllői Lógyógyászati Klinikáján nagyon tetszik a munka dinamikája, önkéntes gyakorlatra is kijártam és a nyári gyakorlatomat is ott töltöttem. Sokan vagyunk, sokat tudunk tanulni, tetszik a kórházi miliő. Kisállatrendelői tapasztalataimat a Sánta Pók Állatorvosi Rendelőben szereztem, ahol már több mint két és fél éve dolgozom. Most a gyakorlati félévemet pedig külföldön tervezem tölteni Angliában egy lóklinikán és egy olaszországi egyetemen, ahol főleg kisállattal szeretnék foglalkozni. Még igen képlékeny, hogy merre indulok el az Egyetem után.

– **Mi az, ami Önnek nehézséget okoz?**

Tizenegy évesen Dió Póni nyergében

– Talán az, hogy egy kicsit nyugodtan koncentrálnak egy dologra, ne teltsem túl az életemet. Persze, amikor erre gondolok, legyőz a tudat, hogy épp az egyetemi évek alatt kell minél több lehetőséget kihasználni, minél több helyen kipróbálni magunkat.

– **Mi segítette abban, hogy zavartalanul tudja megtartani az ebédszünet utáni első előadást a konferencián, amikor többen még izegtek-mozogtak a teremben?**

– Tíz éven át fuvoláztam, és minden évben volt koncertem. A bírálók közül szinte mindenképp fűz valamilyen kötetlenség és nagyon sok hallgató is bejött meghallgatni az előadásomat, ami egy barátságos légkört hozott létre. Emellett megkönnyítette a dolgomat, hogy egy olyan témáról mesélhetek, ami igen érdekes és hasznos.

– **A tanulmányi kötelezettségeken felül mire jut még ideje?**

– Elsők között a lovaglásra. Amikor már nem bírjuk a város zaját, Fenyvesi Zsófi-val kimegyünk Dóramajorba lovagolni. Emellett van egy kutya, velem is nagyon sok időt töltök, főleg túrázni járunk. Természetesen a családomat, páromat és a barátaimat is említeném. És rengeteget olvasok, ha leülök olvasni, attól kezdve beszélhetek hozzám, én nem figyelek másra.

Miután felkért az interjúra, volt időm azon gondolkodni, hogy hogyan is érzem én itt magam? Határozottan állítom, az oktatást támogató munkatársként, nagyon-nagyon jól érzem magamat az Egyetemen. Már csak azért is, mert segítők személyiség vagyok – mondja a lapunknak adott interjújában Kováts Adrien, az Anatómiai és Szöveti Tanszék előadója. Nagyon sokat köszönhetek a közvetlen kollégáknak, de a legtöbbet Rektor Úrnak. Úgy érzem, sokan szeretnek, elismernek, amiért meg is dolgoztam. Annyi mindent tanultam az elmúlt, lassan tizennégy évben a számítógép kezelésétől kezdve, a tárgyalási technikák megismerésén át a konfliktusok kezeléséig, amiért nagyon hálás vagyok. Befogadott engem ez a kis, összetartó szakmai közösség – teljesen kívülállóként, hiszen nem vagyok állatorvos. Ez olyan viszony, amiről nem tudok elérzékenyültség nélkül beszélni.

Beszélgetés Kováts Adrien tanszéki előadóval

„Amikor még a legnémbább gyerekek is csacsog”

BALÁZS GUSZTÁV

– **Hosszú ideje érzékeny és barátságos munkatársként ismerem.**

– Köszönöm szépen. Azért be kell vallanom, szelektíven vagyok szociális, a döntésképtelen embereket nehezen értem meg. Az persze, hogy ki milyen, a habitusunktól függ, tehát nem csak az akaraton múlik. Engem anyukám arra nevelt, hogy legyek önálló, a feladatokat meg kell oldani. Az Egyetemen is ez az elvárás. Legfőbb feladatomban, hogy Rektor Úrnak biztos hátteret teremtsék, olvassak a gondolataiban, ami nem okoz problémát, fél szavakból is megértjük egymást. S bár nincs viszonyítási alapom, de nekem van a világon a legjobb főnököm. Nem várhatok arra, hogy egy elfoglalt vezető megmondja nekem, hogy mit kell ma csinálnom. Mindent elő kell készíteni, a feladatokat kész tényként fogadni, értesíteni azokról az illetékest, hiszen nem csak Rektor Úr keze alá dolgozom.

– **Említette az édesanyját. Kérem, meséljen kicsit a családról, amiben felnőtt!**

– Kaposváron születtem, ott is nőttem föl. Egy öcsém és egy bátyám van, anyukám egyedül nevelt minket, így természetes volt, hogy segítsük mindenben. Tízéves korom óta főzök, mosok, vasalok, nagyon sokszor rám várt a vasárnapi ebéd elkészítése,

„Életem legnagyobb sikere a három fiam”

szombatonként a vasalás, a takarítás. Ezt a gyerekeimnek is tovább kellett adnom, hiszen ha én már nem leszek, akkor nekik meg kell állni a helyüket a világban, akár társsal vagy egyedül.

– **Volt-e köze Kaposváron a mezőgazdasághoz a családnak?**

– Igen, a háttájiban. Nagyszüleimnek 1000 négyszögöles kertje volt. Benne

a veteményes mellett a kukorica és a krumpoli vetése, kapálása, betakarítása. Állatokat is tartottak, sertést, hosszabb ideig nyulat eladásra, végül csak tyúkok maradtak. Láttam disznóvágást, tyúkok levágását, pucolását és ebbe be is voltunk vonva, ugyanúgy kellett segítenünk a nagyszülőknek is.

– **Hogyan kezdődött a felnőtt élete?**

– Kaposváron, egy jó nagy kanyarral. Nekem már 20 éves koromban gyerekeim voltak, és mivel a férjem Németországba költözött, követtük őt, a két kisebb gyerekeim már ott születtek. Olyan szerencsém volt, hogy sokáig otthon tudtam maradni velük. Majd a férjemet áthelyezték Ausztriába és onnan jöttünk haza. Egy számítástechnikai üzletet vezetett Budapesten,

először ott dolgoztam rész munkaidőben.

– **Mikor került az Állatorvostudományi Egyetemre?**

– Elhatároztam, hogy keresek egy rendes állást. Arra gondoltam, hogy meg kell teremteni az anyagi függetlenségemet. A sógornóm mondta, hogy az Állatorvostudományi Egyetemen üresedés lesz. Így kerültem ide tanszéki előadónak, amikor Rektor Úr tanszékvezetőként működött az Anatómiai és Szöveti Tanszéken. Igencsak mozgalmas évek következtek. Közvetlen közelről részese voltam annak a folyamatnak, amiben elnyerte a dékáni megbízást, majd kiharcolta az egyetemi önállóságot, rektori kinevezést kapott a köztársasági elnöktől, levezényelte a modellváltást, az alapítványi

fenntartású egyetem létrejöttét. Ha hazamegyek, nem biztos, hogy a lakcímkártya szerinti címre megyek. Az otthon lehet, hogy adott helyzetben itt van az E épületben!

Bár sokszor nehéznek tűnik, de hozzátartozik ehhez az is, hogy nem tudnék monoton munkát végezni napi 8 órában.

– **Milyen a munkamegosztás a tanzéki és a rektori titkárság között?**

– Arra törekszünk, hogy a rektori feladatok **Varga Gabinál** maradjanak, de jut belőlük ide is. Szerintem neki is nagy segítség, hogy nem minden az ő vállát terheli.

– **Az Egyetem egyik legnehezebb követelményeket támaztó tanszékén dolgozik. Ez mennyire érinti a munkáját?**

– Hát az enyémet hála Istennek nem érinti, a hallgatók életét viszont annál inkább. Volt szerencsém egy-két szigorlaton részt venni, minden tisztelem azoké a diákoké, akik ezt a nehéz tantárgyat megtanulják. Minek mi a latin neve, a funkciója, hol tapad, honnan ered. Döbbenet, hogy ezt meg tudják tanulni! Ehhez biztosan kell egy olyan céltudatosság, hogy ezt tudniuk kell, ha állatorvosok szeretnének lenni. A kollégák is nagyon leterheltek; gyakorlatilag hét évfolyamot tanítunk – kettőt-kettőt három nyelven és már zoológus hallgatóink is vannak.

– **Milyen érzés hallani egyre több felől azt, hogy a miénket tartják az ország legjobb egyetemének?**

– Nagyon büszke vagyok rá, örülök, hogy ezt végre elismerik. Látom a rangsorokat, mint Rektor Úr mellett dolgozó munkatárs és a tudományos diákkör titkára, és ezeket sokszor csalóknak tartom. Szerencsére a publikációk egyre növekvő száma előre repíti az Egyetemet.

– **Említette gyermekeit. Mondana róluk pár mondatot? Fiúk, lányok?**

– Háromszor szerettem volna kislányt, ebből három fiú lett: 28, 24 és 21 évesek. Kettő már dolgozik; a legidősebb Ausztriában él, egy autólízis cég ügyfél-kapcsolattartója, emellett nemzetközi gazdaságtant hallgat Eisenstadtban. A középső fiam épületgépész-technikus, azon gondolkodik, hogy tovább kellene tanulnia. A legkisebb hangtechnikus lesz, s már töri a fejét, hogy valamilyen „komolyabb” szakmát is elsajátítson. Ők életem legnagyobb sikere, nagyon büszke vagyok rájuk.

– **A másik találkozási lehetőség a fiatalokkal az, hogy Adrien a tudományos diákkörösök anyukája.**

– Amikor Rektor Úr átvette az elnökséget, évente 20-30 hallgató írt TDK dolgozatot. Amikor idejöttem, akkor körülbelül a duplája, azóta évről-évre többen jelentkeznek. Az idén 112-en tették ezt, rekordot rekordra döntünk. Ez a kedvenc időszakom: ilyenkor még a legnémbább gyerek is csacsog, és izgatottan várja, hogy szerepelt az írásbeli bírálaton a dolgozata. Hallgatók szervezik a büfét, kenik a kenyeret, sütik a sütit a kollégiumban, bevásárolnak. Nagyon lelkesek, hát, még akik szerepelnek a konferencián! Több ez, mint egy megmérés, ez ünnep.

Nekem pedig a szívügyem. Az előkészületek már szeptemberben elkezdődnek, ekkor már felveszem a kapcsolatot a támogatóinkkal, és egészen januárig tart a konferencia lezárása, rengeteg dokumentációt kell leadni az OTDT felé, sokkal összetettebb feladat ez, mint amit kívülről látnak. Nagyon jól fölépített támogatói rendszert kaptam Rektor Úrtól, amikor átadta a kapcsolattartói feladatot. Az Egyetem egykori hallgatói, az állatorvoslás legkülönbözőbb területein dolgozó kollégák évről-évre ajánlanak fel nagylelkűen díjakat. Amikor felhívok valakit, sokszor úgy veszi fel a telefont, hogy „Mikor hozzam?” Néhány hete egy volt hallgatónk jelentkezett, akinek akkora élményt adott a TDK mozgalom, hogy bejelentette, támogatni kívánja a konferenciát. Nekik köszönhetően tőlünk hallgató üres kézzel még nem ment el.

A szervezés tudományos és informatikai teendőit **Dr. Rác Bence** és **Dr. Bartha Tibor** professzorok látják el. Hármunk feladata, hogy minden rendben legyen. De meg kell említenem oktatóinkat, hiszen a dolgozatok és előadások bírálata az ő feladatuk, nélkülük nem működne a rendszer.

– **Honnan jár be az Egyetemre?**

– Rákoscscaba Újtelepen lakom. Kényelmes emberként kocsival utazom.

– **Nem lehet nagyon kényelmes...**

– Én szeretek állni reggel a dugóban, felkészülök a napra. Átgondolom, hogy miket fogok csinálni, mik várnak rám. Szerencsés esetben minden eszembe is jut. Ha nem, akkor meglepődök, hogy óh, elfelejtettem vala-

mit. Hazafelé viszont levezetem a feszültséget és ekkor általában már nincs dugó. Otthon már túl vagyok mindenben.

– **A szabadidejében mivel kapcsolódik ki?**

– Szeretek olyan filmeket nézni, amik még napokig elgondolkodtatnak. Nagyon érdekel, hogy egy adott kényes, rossz vagy nehéz szituációra miként reagálnak az emberek.

Rengeteg Stephen King könyvet olvasok, nem a véres részei miatt, nem a horror érdekel benne, hanem ahogy minden regénye egy-egy pszichológiai problémát boncolgat. Ezek komoly kérdések. Például mi történik egy társadalomban, ha eltűnnek a nők? Tudom, hogy nagyon alapos felkészülést végez minden egyes regényének megírása előtt, melyek szerintem tanulságosak.

– **Úgy tudom, kirándulni is szeret...**

– Ez egy frissen induló kedvtelés az életemben most, hogy már kirepülnek a fiúk. Szinte hetente elsétálok a XVI. és a XVII. kerület határán található Naplás-tóhoz, amit egy tanösvényes parkerdő övez, a tavat a Szilas-patak-ból duzzasztották. Került oda egy kilátó is, amit már sikerült megmásznom. Kicsit távolabb, Rákoshelyen túl található a Merzse-mocsár, azt a környéket is imádom. Tervezem, hogy belépek egy olyan közösségbe, amely rendszeresen kirándul valahová. Nem teljesítménytúrásra gondolok, hanem csupán kimozdulni a természetbe. Ezen kívül elővettem a kötötudományomat is, a két kézzel végzett alkotás nagyon ki tud kapcsolni. Az ember agyának szüksége van arra, hogy időnként ne gondoljon semmire, ami egy nőnek azért elég nehéz dolog.

– **Befejezésül arról szeretném kérdezni, hogy látja az Egyetem jövőjét?**

– Szerintem nagyon jó irányban haladunk. Mindenki sokat tett azért, hogy függetlenek legyünk. Közösségünk erejét az akkreditáció mutatta meg a legjobban, a saját bőrünkön tapasztaltuk meg, hogy milyen eredményeket érhetünk el összefogással. Azt gondolom, hogy hamarosan nemzetközileg is nagyobb és nagyobb sikereket fogunk átélteni.

Emléktáblát avattak Aujeszky Aladár egykori lakóházának falán

Megemlékezők és a megemlékezés virágai a Harminckettesek terén

Dr. Földi József, Dr. Nemes Imre és Dr. Sótornyai Péter az emléktábla előtt

Aujeszky Aladár (1869-1933) világhírű állatorvos, orvos, mikrobiológus, a veszettség elleni kutatások úttörője, a róla elnevezett Aujeszky-féle betegség felfedezője előtt tisztelegve állított emléktáblát Budapesten az Állatorvostudományi Egyetem, a Magyar Sertés-egészségügyi Társaság és a Magyar Zoonózis Társaság. A Harminckettesek terén, egykori lakóházának falára elhelyezett emléktáblát, Babusa János szobrászművész munkáját Dr. Sótornyai Péter rektor és Dr. Nemes Imre, a Magyar Sertés-egészségügyi Társaság titkára, a NÉBIH elnöke leplezték le október 19-én.

B. G.

Az egybegyűlteket – köztük az Aujeszky család képviselőit – **Dr. Földi József**, a Magyar Sertés-egészségügyi Társaság elnöke köszöntötte. A szakmai szervezet vezetője, a közelmúltban elhunyt Dr. Kótai István Aujeszky Aladáról írott esszéjét idézte.

„A Kis stáció utca 9. szám alatti földszintes házat az 1890-es évek közepén lebontatták és helyére három-

szintes, kényelmes épületet húzattak fel. Azután benépesítették a házat. A földszinten Aujeszky Lipótné Pröbsszl Antónia, az első emeleten Aujeszky Aladár és felesége Megyeri Karolina, a másodikon az idős Megyeri házaspár lakott. .... A középső szint lakóinak száma hamarosan gyarapodott. 1903-ban megszületett Aujeszky Aladár fia, Aujeszky László, akiből később országos híru meteorológus lett. Ő már a Baross utca 55-be lett bejelentve: ugyanaz a ház, de más az utca neve, más a házsám. .... Aujeszky Aladár 1933-ban bekövetkezett halála után családja elköltözött a józsefvárosi házból. Nemsokára a terecskévé szélesedett utcacéresletet az itt felállított 32. Mária Terézia gyalogezred emlékműve után Harminckettesek terének nevezték el. A ház megkapta harmadik címét: Harminckettesek tere 3. ... A ház felújított, gondozott és szinte várja, hogy valakik emléktáblát helyezzenek el a kapuja mellett.”

Az emléktábla Aujeszky Aladár halálának 90. évfordulóján a Magyar Sertés-egészségügyi Társaság kezdeményezésére, a társaság, az Állatorvostudományi Egyetem és a Ma-

gyar Zoonózis Társaság közös hozzájárulásával valósult meg.

A tudós professzor életútját **Dr. Sótornyai Péter** idézte fel. Aujeszky Aladár 1887-ben kezdte el orvosi tanulmányait, 1892-ben promovált. A Szent Rókus Kórház sebészetére, majd a II. Számú Belgyógyászati Klinikára került, ahol hatalmas tapasztalatokra tett szert, de érdeklődése a bakteriológia felé fordult, és a Hőgyes Endre vezette budapesti Pasteur Intézetben kezdett dolgozni preparátorként, majd 1896-ban átkerült az ugyancsak Hőgyes Endre által vezetett Általános Kór- és Gyógytani Tanszékre, ahol egy életre elkötelezte magát a veszettség elleni kutatással.

1903-ban megszerezte az állatorvos doktori oklevelet, majd a Bakteriológia magántanárává nevezték ki. Az időközben megalakult Magyar Királyi Állami Bakteriológiai Intézet vezetésével 1906-ban bízták meg. 1907-ben már nyilvános rendes tanárrá nevezték ki és 26 éven át vezette a Magyar Királyi Állatorvosi Főiskolába betagozódott bakteriológiai intézetet. 1910-ben ebből az intézetből önállósodott az általa

megszervezett Állami Oltóanyag-termelő Intézet.

Aujeszky Aladár a mai napig ható iskolát teremtett és hihetetlen munkabírással rendelkezett. 1910 novemberétől 1911. december 31-ig az ott dolgozó 7 ember 96.815 adag lépfene, 81.981 adag sertésorbánc elleni védőoltóanyagot, 5.105 sertésorbánc elleni szérumos vegyes anyagot, 9090 adag serczegő üszök elleni szérumos védőoltóanyagot, 118.050 adag sertésorbánc elleni gyógyító szérumot, 82.220 adag lépfene elleni gyógyító szérumot termelt. Emellett folyamatos volt a mallein, a tuberkulin és diftéria elleni szérum termelése. Mai szemmel el sem tudjuk gondolni, hogy ilyen hihetetlenül sok munkát ennyire kevés emberrel el lehetett végezni!

Az Aujeszky-féle betegség leírása 1902-ben jelent meg a Veterinarius folyóiratban. Erre a kórra először Marek József figyelt fel macskában, de Aujeszky tudta bizonyítani azt, hogy ez a betegség a veszettséggel összetéveszthető, oktanilag ismeretlen fertőző betegség. A professzor ve-

szettség elleni állatoltásokat is végzett, 44 csikón, majd egy felvidéki vizsla kutyafalkában. 1928-ban vezette be az ebek veszettség elleni tömeges oltását, ami Magyarországon az urbánus veszettség felszámolásához vezetett.

Dr. Sótónyi Péter kitért arra, hogy a Harminckettesek tere egy szomorú eseménnyel is kapcsolódik az Egyetemhez. Itt érte Tatay Zoltánt, egykori hallgatónkat 1956. október 24-én egy súlyosan sebesült honfitársa ellátása közben halálos lövés.

Dr. Krisztalovics Katalin, a Magyar Zoonózis Társaság elnöke felidézte, hogy Aujeszky Aladár 1926-ban, a Szent István Akadémián tartott székfoglaló előadásában számolt be a Pasteur Intézet első éveiben szerzett benyomásairól.

Fiatal orvosként Hőgyes Endre tanár oldalán, öt éven keresztül asszisztensként működve, sokszor volt szemtanúja azoknak a borzalmas kínoknak, amelyekben a veszettségben megbetegedett emberek szenvedtek, s akiket minden igyekezetük ellenére sem tudtak segíteni. Akkor határozta el, hogy

mestere nyomdokain haladva tehetsége szerint ő is ki fogja venni a részét abból a küzdelemből, amit e szörnyű betegség ellen folytatnak. Ennek a harcnak az egyik eszköze volt a háziállatok veszettség elleni megelőző oltásának meghonosítása hazánkban.

Több éven át testközelben tapasztalta meg a veszettség súlyos betegségét, a szenvedést, ugyanakkor az oltás eredményességét, hatóságát.

Felismerte, hogy tovább fokozhatja a veszettség elleni küzdelem hatékonyságát, ha az emberek gyógyítása mellett az állatok betegségének megelőzésére is használja az oltást.

Emberorvosként így lépett tovább az állategészségügyi megelőzés felé és ezért is fejezzük ki a tiszteletünket előtte az emléktábla állításával.

Az ünnepségen **Dr. Merész Lajos** állatorvos szavalt el Wass Albert Üzenet haza című versét, majd köszönetnyilvánítással ért véget az esemény.

A szerző felvételei

Hőgyes – Aujeszky Emlékérmeket adtak át a Szent-Iványi – Binder Napon

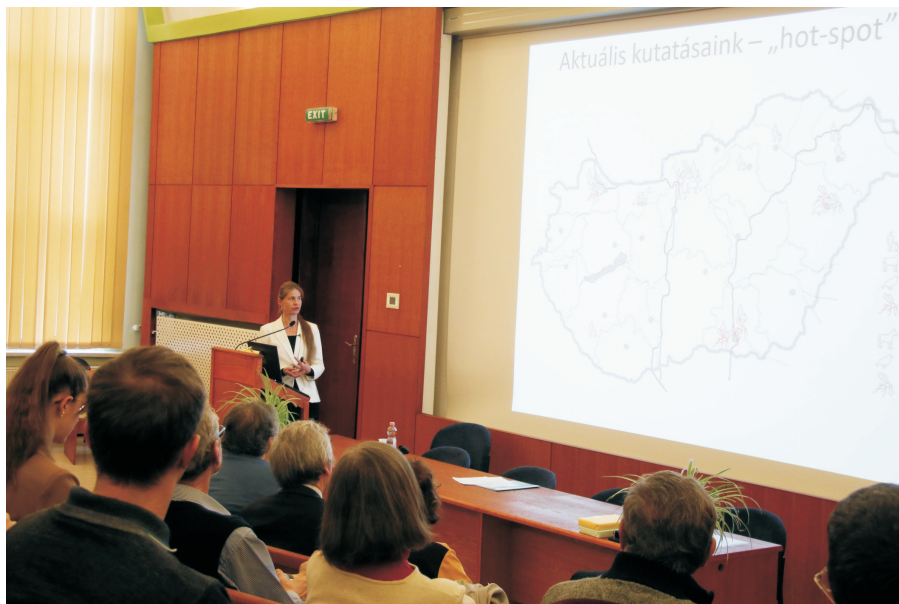
A Magyar Zoonózis Társaság, a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ valamint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal november 7-én, Budapesten rendezte meg az idei Szent-Iványi – Binder Napot. Az eseményen tudományos előadások hangoztak el, megemlékeztek a 90 éve elhunyt Aujeszky Aladár világhírű állatorvosról és orvosról, a veszettség elleni kutatások úttörőjéről és átadták a Hőgyes – Aujeszky Emlékérmeket. A szakmai elismerésben idén Dr. Forgách Petra, az Állatorvostudományi Egyetem Járványtani és Mikrobiológiai Tanszékének adjunktusa és Dr. Jankovics István orvos, virológus részese volt, aki a tanszék immunológia munkacsoportjával együttműködésben végez kutatásokat.

B. G.

A nap első felében a madárinfluenzavírusok evolúciójáról Dr. Bálint Ádám (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal ÁDI Baromfi és Sertés Virologiai Laboratórium), a mezőgazdasági dolgozók zoonotikus fertőzések elleni védelméről Dr. Kudász Ferenc (Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály) tartott előadást.

A szünet után A HIV-pandémia eredete – nyomozómunka és modellezés címmel Dr. Müller Viktor (ELTE Biológiai Intézet és Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium) előadása következett.

Aujeszky Aladár halálának 90. évfordulóján a tudós életútját és teljesítményét Dr. Krisztalovics Katalin, a Magyar Zoonózis Társaság elnöke méltatta. Arra is kitért, hogy az Állatorvostudományi Egyetem, a Magyar Sertéségszégügyi Társaság és a Magyar Zoonózis Társaság október 19-én emléktáblát állított a Harminckettesek terén található lakóházán.

A Szent-Iványi – Binder Napon a Hőgyes – Aujeszky Emlékéremmel kitüntetett szakemberek is előadást tartottak

Az idei Hőgyes – Aujeszky Emlékérmek közül elsőként Dr. Forgách Petrát laudálta Dr. Fodor László, Egyetemünk professzora.

Dr. Forgách Petra 2003-ban szerzett cum laude minősítésű állatorvos-doktori diplomát. Már tudományos diákkörös hallgatóként részt vett a Járványtani és Mikrobiológiai Tanszéken folyó méhvírusokkal kapcsolatos kutatásokban; elsajátította a molekuláris biológiai technológiák alapjait.

A diploma megszerzése után a tanszék virológiai munkacsoportjában kezdett dolgozni, 2004-től PhD hallgatóként, 2006-tól tudományos segédmunkatársként, 2012-től adjunktusként vesz részt a háziállatok vírusfertőzéseivel kapcsolatos oktatói, kutatói és diagnosztikai munkában. A „Hepatitis E vírus előfordulása hazai házi és vadon élő emlősökben; a vírustörzsek genetikai jellemzése” című PhD dolgozatát summa cum laude minősítéssel 2010-ben védte meg. 2018-tól a virológiai munkacsoport vezetője, 2021-ben habilitált.

Kutatási tevékenysége keretében a háziméhekben és vadon élő beporzókból fertőzést okozó vírusok, az élelmiszerrel terjedő Hepatitis E vírus, a veszettség és az arbovírusok vizsgálatával foglalkozik, emellett klinikai és kutató kollégák felkérésére háziállatok és egzotikus állatok vírusos betegségeinek diagnosztikájában és kutatásában vesz részt. Projektvezetője vagy résztvevője volt hazai és nemzetközi együttműködések elősegítő pályázatoknak.

Oktatási tevékenységet két egyetemen végez. Az Állatorvostudományi Egyetemen magyar, angol és német évfolyamokban másodéven az Állatorvosi virológia című tantárgy felelőse; a magyar és a nemzetközi ötödéves évfolyamokban a Járványtan tantárgy előadója.

Az ELTE TTK-n a Mikrobiológiai Tanszék felkérésére az Általános virológia elmélet és gyakorlat valamint az Állatorvosi virológia című tárgyak oktatási feladatait látja el.

Oktatói tevékenysége során 30 szak-

dolgozat és 3 tudományos diákköri dolgozat témavezetője volt.

Latin és angol nyelvből középfokú, francia nyelvből alapfokú C típusú állami nyelvizsgával rendelkezik. 2003 óta a Magyar Mikrobiológiai Társaság, 2004 óta a Magyar Zoonózis Társaság tagja.

Tudományos közleményeinek kumulatív impakt faktora meghaladja a 41-et, publikációi közül 15 Q1-es, 4 Q2-es, 4 Q3-as minősítésű folyóiratban jelent meg, melyekre több mint 500 független hivatkozást tartanak számon.

Hobbijai a nyelvtanulás – aminek keretében előbb a görög, majd a koreai nyelvet ismerkedett –, a kertészkedés és a természetjárás. Hisz az élethosszig tartó tanulás és fejlődés szükségességében. Ennek szellemében 2022-ben diplomát szerzett a BME Mérnöktovábbképző Intézet minőségügyi mérnök, minőségügyi szakmenedzser felsőszintű tanfolyamon.

A Hőgyes – Aujezsky Emlékérem odaítélésével a Magyar Zoonózis Társaság egy, a virológia iránt messzemenően elkötelezett szakember oktató és kutató munkáját valamint szakmai, közéleti aktivitását ismeri el, hangsúlyozta Dr. Fodor László.

Az emlékérem átvétele előtt Dr.

Forgách Petra Szúnyogok terjesztette flavivírusok Magyarországon – kérdések és kihívások címmel tartott előadást.

Dr. Jankovics István életútját **Dr. Melles Márta** epidemiológus méltatta, majd **Influenza: kérdések és újabb kérdések** címmel a virológus tartott előadást.

Dr. Jankovics István általános orvosi diplomáját 1979-ben vette át a SOTEN. Kutatási feladatként a vírusok által okozott betegségek diagnosztikájának javításán és a fertőző betegségek elleni immunterápiák fejlesztésén dolgozott.

Pályája kezdetén a szakma nagyjai voltak a mesterei, tőlük sajátította el a virológia minden csínját-bínját, de talán ettől is többet, a szakma csodálatát, szeretetét, a kutatás izgalmát.

Tudása fejlesztésére külföldi lehetőségek is adódtak: 1986-ban a bécsi egyetem virológia tanszékén, 1989-ben a párizsi Pasteur Intézetben a biotechnológiai osztályon, 1991-ben Washingtonban, ahol az influenza oltóanyag gyártását, ellenőrzését és a minőségbiztosítás működését tanulmányozta. Tudását mindvégig hazájában kamatoztatta.

1980-tól részt vett az influenza elleni oltóanyag előállításában és ellenőrzésében, majd 1988-tól a termelés és ellenőrzés irányítását végezte. 2005-2011 között az Országos Epidemiológiai Központ, Légúti Vírus Osztályának osztályvezető főorvosaként dolgozott.

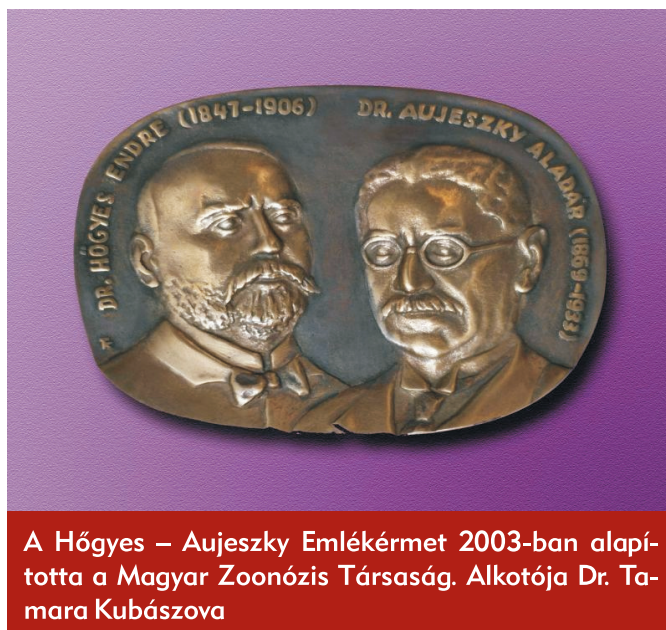
Nagy szakmai kihívás, de egyben nagy lehetőség is számára a madárinfluenza vakcina elkészítése. Az oltóanyag sikeres kifejlesztéséért 2005-ben szakmai elismerésként a Népegészségügyért

emlékplakettet, állami elismerésként a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését kapta.

2010-ben az influenza pandémiában végzett munkájáért Semmelweis-díjban részesült. Ekkor tüntette ki őt az Országos Epidemiológiai Központ Tudományos Tanácsadó Testülete a Takátsy-díjjal.

Dr. Melles Márta kiemelte: Nap mint nap látjuk, hogy Dr. Jankovics István megvalósítja, amit Marcus Aurelius római császár tanácsolt: „Szeresd a magad kis mesteriségét, amibe bele-tanultál és találd benne kedvedet.”

A Hőgyes – Aujezsky Emlékéremet 2003-ban alapította a Magyar Zoonózis Társaság. Alkotója Dr. Tamara Kubászova

Gólyabál 2023

Az Egyetem 2023-i évi Gólyabálját Dr. Süth Miklós rektori főtanácsadó nyitotta meg november 11-én az Aulában. Azt kérte a bálozóktól, hogy az első koccintást Dr. Sótónyi Péter rektor úr egészségére tegyék meg, aki most csak lélekben tudott az ünnepelők örömeiben osztozni. A hallgatókat Dr. Bartha Tibor nemzetközi rektorhelyettes is köszöntötte.

B. G.

– Miért éppen a gólyák „személyesítik meg” az első éves hallgatókat? Gyönyörű nyitótáncukat látva arra gondoltam, hogy igen, a gólyák pont ilyen elegánsak, amikor leszállnak – mondta Dr. Süth Miklós. – Gyönyörű

röptükkel mindegyikünket elkápráztatnak. A gólyák talán a legnyitottabban mutatják meg az életüket számunkra. Nagyszerű látvány, amikor tavasszal megérkeznek, elfoglalják fészkeiket, kikeltik tojásaikat, a kiscigolyák elkezdnek cseperedni, majd egyre nagyobb köröket repülnek, végül elindulnak hosszú útjukra.

Mi, az Egyetem tanárai, munkatársai ugyanezt érezzük meg Önökkel évről évre. Megérkeznek, „kikelnek”, elkezdik próbálgatni a szárnyaikat, majd elindulnak azon a gyönyörű úton, amit az állatorvoslás, a zoológia a korábban tanulmányaikat kezdőknek a biológia tudományának elsajátítása nyit meg.

A bál szó, latinból érkeve, kiejtésében változva, de számos nyelven ugyanazt, a táncot jelenti. Az Önök tánca a sokszínű összetartozás egyik legszebb szimbóluma.

Egyetemünk aulájában úgy érzem, rólunk mintázták ezt a társasági eseményt. Olyan nagy családot alkotunk, amely példaértékű lehet mindenki számára. Ez a közösség az egyik legjobb példa arra, hogy hogyan lehet elfogadni a másikat, hogyan lehet örülni a másinak.

Kívánom, érezzék és élvezzék a pillanatot, amikor egyetlen családdá válnak!

Balázs Gusztáv felvételei

Az Aulában és két előadóban hallgatták a felvételi tájékoztatókat

Nyílt napi sokadalom

Vajon kik lesznek azok, akik jövő nyáron, a felvételi eredmények kihirdetésekor ébrednek rá arra, hogy 2023. november 29-e volt az Állatorvostudományi Egyetemen eltöltött első napjuk, amit még vagy kétezer nap követhet majd Budapest legszebb campusán?

A nyílt nap végén ezt még senki sem tudta megmondani, az viszont biztos, hogy akik figyelmesen hallgatták az egyetemi sétán a sokaságot kalauzoló **Bozó Bence** levéltárost, az aulabeli fórumon tájékoztató **Dr. Sótónyi Péter** rektort, **Dr. Ózsvári László** oktatási rektorhelyettesét, **Dr. Kosztolányi Andrást**, a Biológiai Intézet vezetőjét és **Kiss Daniella Panna** ötödéves állatorvostan-hallgatót, olyan tudásra és ismeretanyagra tettek szert, amiből egyetemistaként az első naptól profitálhatnak.

A séta után az aulát megtöltő több száz fiatal (és az eseményeket a közeli két előadóban online követő szülőket) **Horváthné Csapó Tímea** tanulmányi osztályvezető köszöntötte. Ezután **Dr. Sótónyi Péter** tartott előadást, amit egyetemtörténeti visszatekintéssel indított. Az állatorvostudomány létrejöttének fő mozga-

tórugója a szükség-szerűség volt. Le kellett küzdeni az Európában 200 millió szarvasmarha pusztulását okozó keleti marhavészt. Ennek során Pesten Európa harmadik ál-

latorvosi egyeteme jött létre. Intézményünk vezetője ismertette az alapítás, majd az építkezés történetét. A XIX. század harmadik harmadának elején a Rottenbiller utcáig ért Pest. Az István utcai telken olyan építkezés kezdődött 1878-ban, amely mintául szolgált a bécsi és a hannoveri egyetemnek is.

Az Egyetem rektora megismertette a hallgatókat a kiváló orvos és állatorvos elődök jó részével, egyben em-

lékezetükbe véste az általuk művelt tudományterületeket, továbbá azokat a betegségeket, amiket róluk neveztek el. Megjegyezhetjük, és ezt bizonyára sokan meg is tették, hogy **Hutýra Ferenc** volt a leghosszabb ideig működő rektor Magyarországon, és azt is, hogy **Marek Józseffel** közös tankönyvük, a *Belgyógyászat* 17 német kiadást ért meg.

– Mutassanak még egy ilyen teljesítményt! – szólított fel **Dr. Sótónyi Péter**. Mindkét tudósnak van szobra az

Hallgatóink először azt tanulják meg, hogy milyen az egészséges szervezet és az hogyan működik

Egyetem parkjában. Igaz, hogy még számos további tudósnak is állítottak ilyen alkotást, de egyikről sem mondható el az, hogy Erzsébetváros róluk elnevezett utcáinak tengelyében állnak.

Miben áll az Egyetem versenyképessége? Az értékmegőrzésben, az intézmény iránti lojalításban. Építkezni ugyanis csak alapra lehet! – szögezte le a rektor. – A versenyképességet a kimagasló felvételi ponthatároknak mérik. Nem szabad, hogy ez bárkit elvakítson, hiszen a tehetséges hallgató sem nélkülözheti a tanulásban a szorgalmat. Annál kevésbé, mert Magyarország legnehezebb felsőoktatási intézményére veszik/vették fel.

A professzor azt is elmondta, hogy az orvoslást a beteg állat mellett kell megtanulni, amire az intézmény kiváló lehetőségeket kínál, hiszen tangazdaságában a hetesi gyakorlatokon a gazdasági haszonállatok tartását, takarmányozását, klinikáin pedig a gyógyítást oktatják. A hallgatóknak nemcsak tudásuk gyarapítására, hanem a tudomány gyarapítására is lehetőségük van a kutatásokba történő bekapcsolódással.

Dr. Sótónyi Péter az angol nyelvű kutató zoológus szakkal kapcsolatban kiemelte, hogy az István utcai zoológusképzés azért is unikális a tudományegyetemeken indított szakokhoz képest, mert állatorvostudományi alapokra épül. Dr. Kosztolányi András pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy akiket erre az új szakra felvesznek, azok állami ösztöndíjjal tanulhatnak

angol nyelven öt éven át. S, hogy miért angol nyelvű ez az új szak? A válasz mi sem egyszerűbb: a tudomány nemzetközi nyelve is az angol.

Természetesen szó esett még az egyetemi élet számos más érdekességéről is, így a gólyatáborról, amely akár öt évre szólóan is összekovácsolja az elsősök közösségeit, vagy a gólyabájlról, amit rengeteg program követ az évek során, de a hatása mégis meghatározó élmény marad.

Az Országos Állategészségügyi Versenyt pedig immár hetedszer szervezik a hallgatók, akiknek az a törekvésük, hogy minél rátermetebb középiskolások kerüljenek be az Egyetemre.

A 2024-es felvételi eljárás különlegessége, hogy 1991 után először tartanak szóbeli felvételi vizsgát, emlékeztetett a változásra Dr. Ózsvári László. Azt tanácsolta az érdeklődőknek, hogy igyekezzenek gyakorlatot szerezni állatorvosi rendelőkben, s tanulják szorgalmasan a biológiát és a kémiát.

A szóbeli felvételi részletei az állatorvosi szakon:

– Motivációs beszélgetés, mely a jelölt szak iránti érdeklődését, logikai gondolkodását, kommunikációs képességét felmérő vizsga

– Pályaalkalmassági vizsgálat, a jelölt felkészültségét felmérő vizsga

– Releváns munkatapasztalat, munkáltatói igazolás, szakmai ajánlólevél bemutatása a meghatározott feltételek szerint

A kutató zoológus szakon:

– Motivációs beszélgetés, amely a jelölt szak iránti érdeklődését, logikai gondolkodását felmérő vizsga

– Általános biológiai alapkultúrát felmérő vizsga

– Kommunikációs készséget (magyar és angol nyelven) felmérő vizsga

A részletes információk az egyetemi honlapon tekinthetők meg.

Felhívjuk leendő hallgatóink figyelmét, hogy az Állatorvostudományi Egyetem állatorvos osztatlan képzése és kutató zoológus osztatlan képzése között nincs átjelentkezési lehetőség.

A Tanulmányi Osztály szervezésében megvalósult, nagy érdeklődéssel kísért tájékoztatótán Kiss Daniella Panna ismertette a hallgatói élet színes és vonzó hagyományait. Bemutatta a kollégiumot, a sportolási lehetőségeket. Ismertette azt a folyamatot is, aminek végén az állatorvos hallgatók állatorvosokká válnak. Eloszlatta azt a némelyekben élő félreértést, hogy a diákok rögtön a gyógyítással kezdik a tanulmányaikat. Ezzel szemben először azt tanulják meg, hogy milyen az egészséges szervezet és az hogyan működik.

Az ötödéves hallgató méltatta az Egyetemen zajló gyakorlat alapú oktatást, s azt tanácsolta az ide jelentkezőknek, hogy legyenek nyitottak az állatorvosi szakma legkülönbözőbb területei iránt.

Herman Smith ötödéves állatorvostan-hallgató, akinek életére kétségtelenül hatással volt édesapja állatorvosi hivatása. Dél-Afrikában felnőve, családjának hála, magába szívta az állatok iránt érzett szeretetet. Azonban útját nem csak tankönyvek szegélyezik, hanem igazi vadállatos kalandoknak is aktív résztvevője.

BULEJKA ALEXANDRA

– Az egyetemen "flip-flop srácként" emlegetnek téged. Honnan kaptad ezt a becenevet?

– Eléggyé ismert vagyok arról, hogy papucsban mászkálok. Dél-Afrikában, hacsak nem munkába mész, akkor elég felkapni valami kényelmeset, nekem ez a flip-flop. Ha 10 fok felett van a hőmérséklet, akkor ezeket hordom, de észrevettem, hogy kezdek gyengülni. Mostanra már elkezdtem zárt cipőt húzni. (Az interjú november 17-én készült – a szerző.)

– Beszéljünk az otthonodról. Hol nőttél fel?

– Dél-Afrikából származom, egy Reitz nevű kisvárosból, Szabadállam tartományból. Itt éltem egész életemben, az óvodától a középiskoláig itt tanultam. Szűk volt a világom egészen az érettségiig. Aztán a Pretoriai Egyetem Állattudományi szakára kezdtem járni, abban a reményben, hogy majd átvésznek Dél-Afrika egyetlen állatorvosi szakára. Nyilván nem így történt, hiszen itt vagyok Magyarországon.

– Meséld a családotról! Vannak testvéreid?

– Van két nővérem, 2 és 6 évvel idősebbek nálam; már házások, és a legidősebbnek gyerekei is vannak. Édesapám állatorvos a városunkban, édesanyám pedig a titkárnője. Vegyes praxist üzemeltetnek, főleg termelő állatokkal, kisállatokkal és vadak áttelepítésével foglalkoznak. Izgalmas a munkájuk, sosem tudják előre, hogy aznap mi lesz.

– Milyen hatással volt rád a szüleid hivatása?

– Kiskoromban az anyukám vitt reggelente az óvodába. Amint ő elment,

jött értem édesapám és kivett, hogy elkísérhessem őt az összes tanyalátogatásra, majd visszavit, hogy anyukám az óvodában találjon. Ez az egyik legfontosabb emlékem a gyerekkoromból. Ekkor kezdődött az állatorvoslás iránti szenvedélyem. Akkor még nem sokat tudtam a folyamatokról, de beleszerettem ebbe a hivatásba.

– A családod tartott állatokat?

– Igen, édesanyám régebben cocker spánieleket tenyésztett. Még mindig vannak spánieleink, egy „teacup” az-

nagyon törődik sem anyámmal, sem velem. A másik macska eredetileg a nővéremé volt, ő gondozta, de később nálunk maradt.

– Említetted, hogy Dél-Afrikában is jártál egyetemre. Miért döntöttél mégis úgy, hogy Magyarországon folytatod?

– Igen, az érettségi után jelentkeztem az állatorvosi karra Dél-Afrikában, de négyszeri próbálkozás után sem vettek fel. Ezután mentem az állattudományi szakra, ami jó tapasztalat-

Beszélgetés Herman Smith állatorvostan-hallgatóval

Amikor állatokkal törődni a családi hagyomány része

Ha egyszer lesz rá lehetőségem, a leendő feleségemmel és gyerekeimmel visszatérek ide

az teáscsésze méretű yorkink és Hecceg, aki egy dán dog. Még a COVID alatt valaki behozott egy talált kutyát a rendelőnkbe, akinek próbáltunk gazdát találni, de senki sem jelentkezett. Nem túl szép kutya, de most már a miénk.

– Szóval inkább kutyás vagy?

– Igen, de van két macskánk is. Egyszer édesapámmal vadászni mentünk, és mire hazajöttünk, anyámnak volt egy macskája. Apukám mindig azt mondta, hogy soha nem lesz macska a házban. Persze az a macska csak az apámat szereti, nem

szerezési lehetőség volt, de még mindig reménykedtem, hogy felvételt nyerek az állatorvosi szakra. Tanultam a haszonállatokról, a megfelelő táplálásról és sok egyébről. Volt, amit el tudtam fogadtatni itt az ÁTE-n is.

A Pretoriai Egyetem hatalmas intézmény számos karral, ott alapvetően a hallgató csak egy szám, nem ismernek név szerint. Az ott töltött három évem alatt nem sok gyakorlatunk volt, itt viszont élveztem a kiscsoportos órákat, ami intenzívebb oktatást tesz lehetővé.

– Hogyan találtál rá az egyete-

münkre? Így, öt év után, mit gondolsz Budapestről?

– Egy nap felhívott édesapám azzal, hogy egy barátjának a lánya Budapestre jött tanulni. Javasolta, hogy jelentkezsek, és meglátjuk, mi lesz. Egyébként a dalon kívül nem sokat tudtam Budapestről. Jelentkeztem, mert mi van ha többé nem lesz ilyen lehetőségem. Nem gondoltam volna, hogy valaha eljövök Dél-Afrikából, egy kisvárosból jöttem, az is meglehetősen volt, amikor Pretoriába költöztem. Nem sokkal ezután felszálltam az első nemzetközi járatomra, a COVID-19 idején.

Sokat segített az a lány, aki itt tanult. Körbevezetett, asszisztált a lakáskereséshez, majd találkoztam egy dél-afrikai házaspárral is. A srác szintén Szabadállam tartományból származik, ahonnan én, később azt is megtudtam, hogy a sógorommal tanult együtt – kicsi a világ. Emlékszem, eleinte nagyon hiányzott a családom. Minden vasárnap beszélünk, elmeséltük egymásnak a hetünket, nagyon vártam a hétnek ezt a napját. Aztán azt hiszem, felnöttem.

Az itt megismert barátaimmal olyan, mintha otthon lennék. Egy idő után már kényelmesen éreztem magam itt, mondhatni beleszerettem a városba. Szerencsére manapság nagyon sok dél-afrikai lakik Budapesten, erős támogató közösséget alkotva. Ha egyszer lesz rá lehetőségem, a leendő feleségemmel és gyerekeimmel visszatérek ide. Megmutatnám nekik az egyetemem, azt, hogy milyen az élet Budapesten, és persze a kedvenc kocsmámat is.

– Mik a jövőbeli terveid a karrieredet illetően?

– Kiskorom óta az az álomom, hogy édesapámmal dolgozzak együtt. Minden nyári szünetben hazautaztam és neki segítettem. Így még nem volt az igazi, nem éreztem annyira hasznosnak magam. Miután végzek itt, egy plusz vizsgát kell tennem Dél-Afrikában, mert nem ismerik el egy az egyben ezt a diplomát.

A vizsgát követően egy évig közérdekű munkát kell végezni, majd utána állhatsz csak munkába. 2027

lesz mire elkezdhetek együtt dolgozni apámmal, szóval még hosszú út áll előttem, de közelebb vagyok, mint bármikor.

– Nehéz volt teljesíteni az itteni tantárgyakat?

– Ez nem egy könnyű egyetem, bár az állatorvosi szak sehol sem könnyű. Legtöbbször szóbeli vizsgáztatás zajlik, különösen a COVID ideje alatt, ami jelenthet kihívást. Ha írásbelire tanulsz, nem épül be olyan mélységben; mondhatjuk, hogy csak a rövid távú memóriádban van az anyag. Egy szóbeli vizsgára minden apró részletet alaposan meg kell tanulni, és én így jobban is emlékszem rá később.

– Melyik volt a kedvenc tantárgyad?

– Valószínűleg a haszonállat-gyógyászat és a kisállat sebészet. Nem mondom, hogy sebész leszek, de szívesen tanultam a sebészeti technikákról. Vadabb dolog, mint gondoltam.

– És melyiket szeretted a legkevésbé?

– A kórélettant mondanám. A patológiát kedveltem, megmutatta a különböző testrészeket. A kórélettan tartalmazza az összes mechanizmust és az e mögött húzódozó fiziológia megértését. Arra gondoltam, hogy ezt tényleg muszáj nekem tudni? De valószínűleg igen, tudnom kell.

– Említetted, hogy édesapádnak vegyes praxisa van. Milyen esetei vannak az állatorvosoknak Dél-Afrikában?

– Többnyire szarvasmarhákat, juhat kezel, általános belgyógyászati és szaporodással kapcsolatos feladatokat lát el. A munkája másik részét a kisállatok ellátása teszi ki, beleértve a rendszeres konzultációkat, általános orvosi vizsgálatokat és elektív műtétet.

– Mi a helyzet a vadon élő állatokkal?

– A környékünkön nincs olyan nagy jelentőségük. A városban vannak istállók, leginkább bivalyokat, vándorantilopokat tartanak, amiket bizonyos időközönként át kell költöztetni. Ez egy izgalmas része az állatorvosi munkának, amit nagyon élvezek, egy kis adrenalinlöket.

Van egy történetem oroszánok szállításáról. Még Dél-Afrikában jártam egyetemre, a harmadik évemben voltam, amikor hat oroszánt kellett áthelyeznünk egyik farmról a másikra, hímeket és nőstényeket vegyesen. Mivel nem volt megfelelő ketrecünk a szállításukhoz, altatólövedéket használtunk, és feltettük őket egy Land Cruiser platójára.

Amikor az utolsó állatot célozták, a lövedékkel valami gond volt, furcsán repült. Beletelik néhány percbe, amíg egy oroszán elalszik, de ez a példány túl korán, 2-3 perc alatt kidőlt. A gazda azt mondta, hogy erős emberek vagyunk, fel tudjuk emelni, úgyhogy többen megfogtuk az oroszánt és feltettük a kocsira. Épphogy csak leraktuk, felemelte a fejét és üvöltött egy hatalmasat. Mindenki futott amerre látott, a gazda és én be akartunk szállni a vezetőülésbe, mire ő kilökött engem a kocsiból. Gyorsan beugrottam az ablakon keresztül, a lábaim még kilógtak, de szerencsére az oroszán más irányba ment.

– Azt hallottam, hogy vadászol.

A vadászat nagy dolog Dél-Afrikában, összehozza az embereket. Nem csak az állatok kilövéséről szól, gyakran tartunk lövészversenyeket, gyakoroljuk a különböző lövészásokat, ezek igazi társasági összejövetelek. Amikor nyaranta visszamegyek Dél-Afrikába, akkor ott tél van és kezdődik a vadászati szezon. Általában vándorantilopra vagy nyársas antilopra vadászunk édesapámmal, mostanában a sógoraim is gyakran csatlakoznak hozzánk. Nálunk az a mondás, hogy a farkért, nem a tróféáért lövünk, azaz a hús miatt vadászunk. A tróféákat meghagyjuk a külföldi vadászoknak.

– Milyen más hobbid van még?

– Szeretek horgászni, amikor Magyarországon vagyok, akkor pedig futok. A dél-afrikai pár, akiket említettem, nagy futók, és mondták, hogy csatlakozzak. Eddig 4 félmaratont és 3 maratont teljesítettem Budapesten. Ha lehetőségem van rá, akkor utazom – valószínűleg most tudom a legegyszerűbben és legolcsóbban felfedezni Európát.

Interview with veterinary student Herman Smith

When Caring for Animals Becomes a Family Legacy

Meet Herman Smith, a fifth-year student at the University of Veterinary Medicine Budapest, whose life has been profoundly shaped by his father's role as a veterinarian. Growing up in South Africa, surrounded by his family's compassion for animals, his journey is not only marked by textbooks but also by adventures with wild animals.

ALEXANDRA BULEJKA

– People at the university often refer to you as the "flip-flop guy." How did you get this nickname?

– I am quite well-known for walking around in my flip-flops. In South Africa, if you are not at work, you just wear something comfortable that does not hurt your leg; that is the flip-flop for me. If the temperature is above 10 degrees, I wear those, but I started to become weak; I have already started to put on closed shoes by now. (The interview was made on 17th November.)

– Let's talk about your home. Where did you grow up?

– I am from South Africa, from a small town called Reitz in the Free State. I lived there my whole life, from kindergarten to high school. My world was quite small until the matric exams. Then, I went to the University of Pretoria and started studying Animal Science, hoping that I would be accepted into the only Veterinary Medicine program in South Africa. Obviously, that didn't happen, and I am here in Hungary.

– Could you give me an insight into your family life?

– I have two older sisters, 2 and 6 years older than me; they are already married, and the oldest has kids. My father is the veterinarian in the town, and my mom is working as his secretary. He has a mixed animal practice, mostly dealing with production animals, a little bit of small

The dream I've had since I was small is to work with my dad. Every summer holiday, I went back home and helped him.

animals and wildlife relocation is also usually done. So, it is interesting; you don't know what you're going to get that day.

– How did your parents' profession impact you?

– When I was in kindergarten, my mother dropped me off in the morning. Right after that, my father picked me up to accompany him on all the farm visits, and he dropped me off so my mother could find me at the kindergarten. This is one of my core memories. It's where my passion for veterinary medicine started. Back then, I didn't really know much about the processes, but I fell in love with the profession.

– Did you have animals in your family growing up?

– Yes, my mother used to breed Cocker Spaniels. We still have Cocker Spaniels, a Teacup Yorkie, and Duke, who is a Great Dane. During Covid,

someone dropped off a dog that was found. We tried to find someone to adopt it, but no one came forward. She may not be too beautiful, but now she is our dog.

– So, you are a dog person?

– Yes, but we also have two cats. My father and I went on a hunting trip, and when we came back, my mother had a cat. My dad always said that there would never be a cat in the house. Of course, that cat is very fond of my dad and doesn't care much about my mom or me. The other cat originally belonged to my sister; she fostered it before, and we decided to keep it.

– You mentioned that you went to university in South Africa before. Why did you decide to come to Hungary?

– Yes, after matric, I applied to the veterinary medicine faculty in South Africa but did not get accepted, even after trying four times. I then studied Animal Science, which was a valuable

experience for the time being, but I still hoped to get accepted into veterinary medicine studies. We learned about production animals, nutrition, and more. This background granted me a lot of exemptions here at the UVMB.

The University of Pretoria was a massive institution with numerous faculties; there, you were basically just a number. They didn't know your name, and we didn't have many practicals during the three years I spent there. Coming here, I really enjoyed the small group lessons, which allowed for more intense teaching.

– How did you find our university? What do you think now about living in Budapest?

– One day, my father called me and mentioned that his friend's daughter had come to Budapest to study. He suggested that I should apply and see what happens. I didn't know much about Budapest, except for the song. I decided to apply, thinking that I might never get another opportunity like this. I never imagined leaving South Africa, coming from a small town that felt overwhelming when I went to Pretoria. Soon after I got on the flight, my first international one, during Covid-19.

The girl who was studying here helped me a lot. She showed me around, assisted in finding an apartment, and I also met a South African couple here. The guy was from the Free State, where I am from, and we found out that he studied with my brother-in-law—it's a small world, isn't it? I remember how much I missed my family at first.

We talked every Sunday, discussing the week, and I really looked forward to this time of the week. Then I grew up a little bit, I think. The friends I met here made me feel at home.

After a while, I became comfortable here, essentially falling in love with the city. Luckily, nowadays we have South Africans in Budapest, forming a strong supporting community.

If I have the opportunity to come back here with my future wife and children one day, I will show them this university, share what life is like in Budapest, and show them my favourite pub.

– What are your future plans regarding your career?

– The dream I've had since I was small is to work with my dad. Every summer holiday, I went back home and helped him. However, it wasn't the best; I didn't feel that I contributed that much. After I graduate here, I need to pass another exam in South Africa because they don't recognise this degree. Following the exam, one year of community service is required before starting to work. It can't start working with my dad until 2027, so there is still a long way to go, but I am closer than ever.

– Was it hard for you to complete the courses here?

– It's not an easy university; veterinary medicine is never easy. Most of the exams were oral exams, especially during COVID, which is challenging. But I think it's an effective way of learning. If you study for a written test, you don't learn in that depth; it's only in your short-term memory, I should say. With an oral exam, you have to learn every little detail, and in this way, I can remember better.

– Which was your favourite subject?

– Probably farm animal and small animal surgery. I won't say I will be a surgeon one day, but I enjoy learning about surgical techniques. It's a wilder thing than I thought it would be.

– And which was your least favourite?

– I would say Pathophysiology. I liked Pathology; you could see the parts of the body. However, Pathophysiology was about understanding all the mechanisms and all the physiology behind that. I thought, do I really need to know this? Probably yes, I do need to know that.

– You mentioned that your father has a mixed practice. What kind of cases do vets have in South Africa?

– He mostly treats cattle, a few sheep as well, managing regular internal medicine and fertility tasks. The other part involves small animals, including regular consultations, general medicine and elective surgeries.

– What about wildlife?

– It is not that big in our area, but some people in our town have buffalo,

stables, springboks which sometimes need to be relocated. That is exciting, I enjoy that part of the job, a little bit of adrenalin rush.

One story I have about lion darting. In my third year in South Africa, we needed to relocate six lions from one farm to another, males and females combined. Since they didn't have boxes to transport them, we darted them, and put on the back of a Land Cruiser. When the last one was darted, the dart was not well placed, it flew a little bit wonky. It usually takes a few minutes for the lion to fall asleep, but this lion went down too early, in 2 or 3 minutes. The farmer said I was a strong man, we can lift it up, so we grabbed the lion and put on the car. As we put him down, he lifted his head and roared. Everybody ran, the farmer and I wanted to jump into the driver's seat, but he pushed me out, I jumped in through the window, my legs dangling out. Luckily, the lion went in another direction.

– I heard that you are a hunter.

– Hunting is important in South Africa; it brings people together. It's not just about shooting animals; we often have shooting competitions, exercises, and practice different shooting positions. These are real social gatherings. When I go back to South Africa in the summer, which is winter there and hunting season, I usually go hunting with my dad for springbok or oryx. Nowadays, both of my brothers-in-law join us. It's a bonding time for us. One of the main things I look forward to when I go back is hunting. We say that we hunt for the pot, meaning for the meat, not for a trophy. We leave that for foreign hunters.

– What kind of other hobbies do you have?

– Fishing with my dad is something I enjoy. When I am in Hungary I run. The South African couple I mentioned are runners and said that I should join. I do it quite often, I've completed 4 half-marathons and 3 marathons so far in Budapest. If I have the opportunity, I travel - it is probably the easiest and cheapest now for me to explore Europe.

Time travellers

Time travel is an old dream for people with a vivid imagination. There are multiple theories suggesting that there might be a gateway between past, present and future, but it's still inconceivable in this day and age. Or perhaps it isn't?

That's what I was thinking about when our University bus set out from the Gerecse Ridge to the Little Hungarian Plain on 16th November. Joining a group of associates travelling to the 39th Science Days in Óvár, I watched the landscape passing by. The co-existence of tradition and modernity is perhaps the most palpable in this region of Hungary. My eyes are caught by the unhurriedly rotating windmill blades, but agricultural lands are closer to my soul. Together with the surrounding hay bales for proper nutrition, the geometrically arranged barns and pens inform us that these industrialized counties are important sources of Hungary's food supply.

But where is the past? You may ask. One is on the road, the other is at the destination.

Representing the University of Veterinary Medicine Budapest with its past dating back to 1787, our group is travelling to Óvár Academy, i.e., Europe's first agricultural college established in 1818, which literally lies on this side of the Leitha River (right on its bank). The cooperation of our institutions reflects the centuries-long traditions of these schools.

The consortium comprising the University of Veterinary Medicine Budapest, Széchenyi István University (with its Albert Kázmér Faculty in Mosonmagyaróvár) and the Veterinary Medicine Research Institute supervises the operation of the National Laboratory of Infectious Animal Diseases, Antimicrobial Resistance, Veterinary Public Health and Food Chain Safety. Our colleagues displayed the results of their work in the One Health section, also presenting the crucial challenges they need to take on next. The diseases caused by antimicrobial-resistant pathogens pose a major threat to human life.

Beside the research objectives, it's important to make the public understand and identify with the project's goals. To that end, Rector Péter Sótónyi used a powerful analogy in his presentation. The head of the University reminded us how significantly the number of dogs kept as pets increased during the COVID pandemic. (Partly because owners were allowed to go outdoors during the lockdown as long as they were walking their dogs.)

So, the medications and vaccines to be developed for dogs (and cats) by the Laboratory's research team will serve a worthy cause and help us solve health problems affecting a growing segment of our society.

This is how the future is shaped by today's actions.

Gusztáv Balázs

Photo: Horváth Anikó/fényfotó

In honour of Aladár Aujeszky (1869-1933), a world famous veterinarian, physician, and microbiologist, a pioneer in rabies research and the discoverer of Aujeszky's disease, a commemorative plaque was placed on the wall of his former residence in Budapest. This plaque was unveiled on October 19th by Dr. Péter Sótónyi, the rector, and Dr. Imre Nemes, the secretary of the Hungarian Swine Health Society and president of the Hungarian Zoonosis Society, on behalf of the University of Veterinary Medicine Budapest, the Hungarian Swine Health Society, and the Hungarian Zoonosis Society in Kossuth Square. The plaque was created by the sculptor János Babusa.

„I feel like gifted by destiny that I may work here”

Conversation with associate professor Dr. Miklós Tenk

In our turbulent history, buildings that have consistently been serving the same purpose for several generations tend to be special places held in high regard. The University of Veterinary Medicine, Budapest has many buildings like that, including the Hungária Körút home of the Department of Microbiology and Infectious Diseases, which has been headed by Miklós Tenk since 2021. The associate professor is working and testing students' knowledge in Aladár Aujeszky's former room. Here's an extract of our interview with him.

neither of them are with us anymore.

I was working extensively with Mycoplasmas. This is a highly specialized field in bacteriology, researched by a small and tight-knit group of scientists across the world. I completed my PhD work in the HAS Veterinary Medical Research Institute, in the area of Mycoplasma bovis infection in cattle. During my years there, I was able to learn the elements of basic research too.

– **You went on to work for Ceva-Phylaxia...**

– I was pursued by a head-hunter commissioned by the company for years. Eventually, I accepted the laboratory head job they offered me in 2006. Just two month later, my boss told me that the company would like to develop a vaccine against swine mycoplasmosis! We had been working on this project for years; I did the essential bacteriological and clinical activities for it. Ceva-Phylaxia took a risk – and just in a few years, our efforts resulted in a market-leading product and a patent.

Soon I was promoted to head of the Bacteriological Development Unit. I am beholden to **Prof. László Fodor**, **Prof. Tibor Magyar** and **László Makrai** for their friendly support and cooperation in the numerous development projects of that period. After a while, I felt fatigued from the multinational corporate world. In the autumn of 2020, I started working for the small enterprise of my father, who conducted a crucial creative endeavour in poultry health. Developed for his partner base, his inspection protocols have become integral parts of the routine methods in the hygiene checkups by the veterinary authority. I had been working there for about half a year, when **Prof. Rector Péter Sótónyi** invited me to the University, which I consider as a great honour to this day. I believe I can impart my epidemiological approach, spiced with some special practical experience, to future veterinarians studying at this highly-acclaimed department with its great traditions. It's no secret that my goal is to bring young people to our department who are dedicated to this segment of our profession.

prisoner, – while doing post-mortem examinations.

Originally, I wanted to be a vet clinician. I was probably in my third year when I started looking into small animal obstetrics and equine reproductive biology under the guidance of my mentor, **Prof. László Zöldág**. His outstanding professional knowledge is coupled with a unique surgical dexterity. I think of him with a lot of honour. After graduation, in 1993, I started working at the Department of Obstetrics. However, the military draft soon ended the first phase of my career.

– **What happened after your military service?**

– Despite wanting to, I could not get back to our University.

My father, who has never been a vet practitioner but is an excellent microbiologist, used some “soft force” to guide me towards the National Veterinary Diagnostic Institute. The director at the time, was committed to recruiting young people, who then had to work for each department within a year. I did so too, and it allowed me to learn about a wide spectrum of veterinary diagnostic methods, then I started at the Bacteriology Department. Throughout my work in diagnostics, I always looked for the origin of the problem and the nuances of the disease, so I often visited the scene on my own accord. I learnt the importance of professional commitment and the pragmatic purified microbiological thinking from my boss and another genius colleague there – unfortunately,

GUSZTÁV BALÁZS

– I feel like gifted by destiny that I may work here. I also feel it is an act of fate that I was born exactly a hundred years after **Aladár Aujeszky**. Of course, I can hardly come up to him, but I consider him as my role model among the numerous famous predecessors in Hungarian veterinary science. In this building, he managed the Hungarian Royal Institute of Bacteriology with a staff of only six people. I even had the legendary microbiologist Aujeszky's canvas portrait made, so my students can see it when they come for an exam.

– **How did you get in contact with the University?**

– My father worked here for a few years after his graduation. That's how I got here for a children's day event when I was five or six perhaps. I was touched by the spirit of the place, but I didn't necessarily want to become a vet as I had a strong affinity to history and linguistics as well.

However, when I took my college A-levels, I was already determined to become a vet. The medical mindset was instilled in me during my childhood by my step grandfather, an internal medicine doctor, who claimed to have truly learned medicine in a Uralian sulphur mine, as a USSR war

Interview with veterinary student Ágnes Pónya

„I believe horse riding is the best therapy”

Coming from District 2 of our capital, fifth-year student Ágnes Pónya has been a horse enthusiast from her early childhood. She says there's no better feeling than to hug a horse's neck. It should hardly come as a surprise that her paper submitted to the Student Research Societies focuses on horses as well. Her Student Council award is a clear indication of her skills in community management, and she was granted the award of the Hungarian Association of Equine Practitioners for a reason, too. Here's an extract of our interview with her.

GUSZTÁV BALÁZS

– We have photo evidence that you have been surrounded by horses since your early childhood even though you live right in the centre of the city. Please explain this to our readers.

– My parents and I grew up in District 2, near Pasaréti Square at the foot of the Rose Hill. None of my family members had anything to do with animals. My mother is a lawyer, my father is a mechanical engineer. My brother is a software engineer while my sister is a student at Corvinus University.

On the other hand, it is true that my great grandfather bred horses, but those animals were lost after the war, when my family moved to Budapest. I discovered my love for animals when my kindergarten group was taken to a horse-riding session.

– **Passion is hard to explain, perhaps even impossible. Still, let me ask you why you are so interested in horses.**

– I am sure that horses are the most beautiful and noble animals I have ever seen. They simply have something that attracts you to them. There's no better feeling than to hug a horse's neck. When I ride, there's nothing but my bond with the animal.

I believe horse riding is the best therapy!

– **How did your path lead you to the University?**

– I went to Törökvész Road primary school, I already liked biology back then. My enthusiasm remained the same later in Toldy Ferenc High School. However, I never really knew which path to take and “what to become when I grow up” until the last two years of high school. In the very last minute, I had a question flash in my mind: why not become a vet? After all, my whole life was characterized by my love for animals. So, I never even applied to any other college but to the University of Veterinary Medicine Budapest.

– **How did you fit in the college community?**

– I'm lucky because I got in an excellent team in the freshers' camp, which formed the foundation for our university group. We are close friends, help each other and we can rely on each other any time.

This community motivated me to join the organizer team of the Student Council. We have organized countless university events, including fresher

camp, fresher balls, Equus and Marek Days.

Last year I got the honour of being asked to take the Financial Officer position at the Student Council, which allowed me to have a deeper insight into the University's operation.

I tried to help students in professional matters as well; Zsófi Fenyvesi and I founded the Special Equine College.

– **Your choice of research topic seems to have been marked by fate, too: it's the pharmacokinetic analysis of CBD in Connemara ponies.**

– You're more on point than you think. In my fourth year, I began considering possible thesis topics. Horses were, of course, a given. When I heard of the thesis topic suggested, I liked it at once. And when it turned out that you can conduct your research on Connemara ponies, I knew it was for me! The use of this active ingredient is still at an early stage, but it has some promising effects.

Of the thesis supervisors, I already knew Dr. Dániel Cserhalmi from botany classes. When I met PhD student Kata Alina Wermer, I found out she was Tortuga's breeder, so I got to see my pony's parents and siblings during the research. My fellow student András Tringer helped a lot in implementing the research.

– **Eventually, you will need to decide which path to take in your professional career.**

– I'm sitting on the fence between equine medicine and small animal medicine. I seem to be leaning towards the former now. I love the work dynamics at the University's Üllő Equine Clinic. I used to go there as a volunteer and spent my summer practice there, too. There are many of us, we can learn a lot. I like the hospital milieu. I attained my small animal clinic experience at Lame Spider Veterinary Clinic, where I have been working for over two and a half years. At present, I am planning to spend my practical semester abroad. More specifically, at an equine clinic in England and an Italian university, where I would like to focus on small animals.

Conversation with department secretary Adrien Kováts

„When even the most reserved kid chats away”

Since you asked me to give you an interview, I've had the time to think about how I actually feel working here. As an education support employee, I can definitely say I feel great at the University, not the least because I am a supportive personality, says Department of Anatomy and Histology secretary Adrien Kováts in her interview for Univet Magazine. (This is the English summary of our conversation). I owe a lot to my immediate colleagues and, most of all, the Rector. I feel many people love and appreciate me, which I earned through my work.

– I've known you for quite a while as a caring and friendly co-worker.

– Thank you very much. I must confess I am selectively social; I have a tough time understanding indecisive people. Of course, your behaviour largely depends on your character, so it's not just your will that matters. My mother raised me to be independent and to solve my problems. The University expects the same. My main task is to provide a reliable environment for the Rector and read his thoughts. It's easy for me, we understand each other almost without words. Although I don't have anyone to compare him to, but I have the best boss in the world.

– Please tell me more about the family you grew up in.

– I was born in Kaposvár and raised there, too. I have a younger and an older brother. My mother raised us on her own, so it was natural for us to help her in everything. Since the age of ten, I've cooked, done the laundry and the ironing. I was often expected to make the Sunday lunch or do the ironing and cleaning on Saturdays.

– Back in Kaposvár, did your family have anything to do with agriculture?

– Yes, they had a smallholding farm. My grandparents had a 4-acre

garden. Besides growing vegetables for the kitchen, they also grew, hoed and harvested corn and potatoes...

– How did your adult life begin?

– In Kaposvár, with a big twist. I was already a mother at 20, and since my husband was tied to Germany, we followed him. My two smaller children were born there. I was lucky enough to stay at home with them for a long time. Then my husband was transferred to Austria - and we came home from there. He managed an IT store in Budapest, that's where I started working part time.

– When did you get to the University of Veterinary Medicine Budapest?

– I decided to find a full-time job. I thought I needed to be financially independent. My sister-in-law told me there was going to be a vacancy at the University of Veterinary Medicine Budapest. That's how I got to work here as a department secretary when the Rector was the head of the Department of Anatomy and Histology. I had some busy years coming. I was directly involved in the process when he was assigned to the position of dean, then he achieved

independence for the University, was appointed as Rector by the President of the Republic and oversaw the University's model shift to become a foundation-based institution.

– When you hear more and more people say that our University is the best in Hungary, how does it make you feel?

– I'm immensely proud of that. I'm happy it's finally recognized. As the Rector's associate and secretary of the student research society, I follow the ranking lists, but I often find them a bit misleading. Fortunately, the growing number of publications puts the University higher.

– You mentioned your children. Can you say a few words about them?

– I wanted a girl three times, and I had three boys: they are 28, 24 and 21 years old now. Two of them already have a job. The oldest lives in Austria and works as an account manager at a car leasing company, but he also studies international economics in Eisenstadt. My middle son is a building engineering technician. He's considering his options to continue his studies. The third one will be a sound engineering technician. He's already looking into what "more serious" trade he could learn. They are the greatest success in my life, I am very proud of them.

– Your other connection to young people is that Adrien is "the mother of research society students".

– When the rector took over the presidency, 20-30 students submitted papers for the scientific research society. Last year it was 112; we keep breaking records. This is my favourite period: even the most reserved students tend to open up and chat away this time. They can hardly wait to see the written reviews for their papers. This is more than a test, it's a celebration. And it's a matter of heart for me. Scientific and IT organization tasks are conducted by Dr. Bence Rácz and Dr. Tibor Bartha. The three of us are responsible for everything running smoothly. I must also mention our instructors, as they are the ones who review papers and presentations. The system would never work without them.

TDK eredmény- hirdetés

Dr. Bartha Tibor képriportja

